

GOVERNMENT OF INDIA
NATIONAL LIBRARY, CALCUTTA.

Class No.

On

Book No.

891.452

M. L. 38.

R6291

MGPO—21—19 LNL/22—27-3-22—100,000.

NATIONAL LIBRARY.

This book was taken from the Library on the date last stamped. A late fee of 1 anna will be charged for each day the book is kept beyond a month.

N. L. 44-

MGIPC-83-18 LNL/54-S-1-58-20,000.

SNELF LISTED

ପ୍ରଥମ ଅଭିନୟ ।

ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ । ଅନ୍ତଃସ୍ଥାନ ପ୍ରକାଶ ।

[ଦେଖାଇବା ଏକାକୀ ଆସନ ।]

ବେନା— (ସ୍ବଗତ) ଯେଉଁ ଦେଖାଦେଖି ଏକା ଦୁଃଖଦାୟକ ପଥ ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କ ଦିଗର ।—କହଣ ! ଏ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଏବେ ଅସଲ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯାଉଛି । ଅନ୍ତଃସ୍ଥାନ ସେ ଅତି ବଡ଼ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଶାନ୍ତ ପଥ ଦେଖିବ ।—କି ଦେଖେ କି ନକି ଦେଖେ ଏମାନେ ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କ ଦେଖିବେ ! ଅସଲ ଦେଖିବେ ପୁଣି ଦେଖେ କିମାତ୍ର ଦେଖିବେ—ଏବେ ଦେଖି ସବୁ କି ଦେଖିବେ ଦେଖିବେ । ଦୁଃଖଦାୟକ ଏକ ସମସ୍ତକାଳେ ଆସନ !

[ଦାଶୀର ପ୍ରବେଶ ।]

ଦାଶୀ ।—ସାଆନ୍ତି, ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ—ସେ ଆସିବେ ।

ବେନା— ଯାଉଛି ।

[ଦାଶୀର ପ୍ରସ୍ଥାବ ।]

(ସ୍ବଗତ) ଯେତେବେଳେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆସିବେ ସେ ଦେଖିବେ ।
[ଦେଖାଇବା ଦେଖିବେ—କି ଦେଖିବେ]

[ଦାଶୀର ପ୍ରବେଶ ।]

ଦାଶୀ ।—ସାଆନ୍ତି, ଗୁମାସ୍ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ—ସେ ଆସିବେ ।

ବେନା— (ସ୍ବଗତ) ଯେତେବେଳେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆସିବେ ସେ ଦେଖିବେ ।
[ଦେଖାଇବା ଦେଖିବେ—କି ଦେଖିବେ]

ବେନା— ସେହିଭଳି କି ଦେଖିବେ ?

ଦାଶୀ— (କହୁଛି—କହୁଛି) ଏ ଦେଖିବେ ଦେଖିବେ ।
[ଦେଖାଇବା ଦେଖିବେ—କି ଦେଖିବେ]

ବେନା— ସବୁ ମୁଁ ଦେଖିବେ ଦେଖିବେ ।—ଆଉ କି ?

ଦାଶୀ— (କହୁଛି) ଦେଖିବେ ଦେଖିବେ ।
[ଦେଖାଇବା ଦେଖିବେ—କି ଦେଖିବେ]

ସତ୍ୟାବ ଅମର ସୁରକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଶେଷକୁଲେଇ
ବଳ ଦେଖିବା ବୁଝାଇଲେ ଅମର ବନ୍ଧୁ ଗହସିବ ତାହୁ ।—ଆଦେବ
ନେତାବେଳେ କହନ୍ତେ ?

98 — 9999

ସ୍ବପ୍ନ — ନାହିଁକି ? ଏହାକାର ସାହେବମାନେ ତ ଏ ଠିକ ଅଛି କି ତାହା ତ
 ଗୁଲିଆଇଥିଲେ — ଏ ସାହେବ ଗୁଲିଆଇଥିଲେ କି ?

[illegible]

ପ୍ର । — ଭଲ । — ଏ ଭଲ ବାବଦ ଅନେ ଗାଁକୁ ଅଗିତା ଶୁଣାଯିବ । ସାବାବେଇ
ଭାବରେ ଘେରେ ଶୁଣି ତ ଦୁଃ ଶେଷେ ଅତି ରହିବ । — ଶ୍ରୀମା
ଅରଜଣି ? (ଭବ୍ୟରେ) ଯେ ଶ୍ରୀ — ଶ୍ରୀମା ଯେ ?

(ଚାନ୍ଦିନୀ ପ୍ରସନ୍ନ)

→ ଅନ୍ତରାଳ — ଶୁଦ୍ଧ ଚାନ୍ଦ ଦର୍ଶନ । (ପ୍ରସ୍ତାବ ।)

—ବୈଶ୍ଣବ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କ ଘରେ ମୁଁ ଅଭିଜ୍ଞାନେ ଫେରି ଆସିଲି ଯଦୁଧର—
 ଯଦୁଧରଙ୍କ ଘରକୁ ଲୁହା ଗଲି । ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଡାହାଣ ହାତ :—ବୈଶ୍ଣବ
 ଗଦା ଶାଢ଼ୀ ଲୁହାଣୀର ପୁଅ ଗୋବିନ୍ଦ ଲୁହା ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖା—ସୁ ବାହୁ
 ମନ ଲୁହାରେ ଲାଜା ଉପରେ ଆସି ପଡ଼ାଉନାର ଦେଖିବୁ । ଅତି ଆଦର
 ମାଗିଲିକୁ ଲାଜା ଉଠି ସେମନ୍ତ ଶାଢ଼ୀ ଦେଖି ସେମନ୍ତ ସେ ଗୋଟା
 ମୁହଁଦେଇ ଦୁଇ ଲାଜା ଦାଉରୁ ହଟ ତପ ଶାଢ଼ୀ ଲାଜା—

ଆର୍—ସେ ମୋତେ ଦେଖି ଚାହୁ, ମାତ୍ର ତା ମୁହଁରେ କିଛି
ବଦଳ ଦେଖାଦେଇ ଲାହୁ । ତା ରଙ୍ଗୀ, ତା ଠାଣି ଯେମନ୍ତ ସରଳରୁ
ବେମନ୍ତ ହୁଏ ।

[ପ୍ରସ୍ତୁତ ବସ୍ତ୍ର ଲଭାବତ୍ ପ୍ରବେଶ ।

ଲଭା ।—କାହିଁକି ତାହାକୁ ବୋଲୁ ?

ଦେବ ।—ସେ କି ବରାଣ ?

ଲଭା ।—ଈଶ୍ଵରୀ ପଦ୍ମବତୀରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ—ଏମନ୍ତ ମୁହଁର ଲେଖା ସେ ମୁଁ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସେଷ ତ ତର ଶୁଦ୍ଧ ଆସଇ ଚାହୁଁ । ତାହା କି ପଦ୍ମବତୀ
ସାର ସ୍ଵର୍ଗରେ ଚାହୁଁ ।

ଦେବ ।—ଗୋବତ କାହିଁକି ଆସିଥିଲ ?

ଲଭା ।—ସେତା ସେମତେ, ଚିତ୍ତ ପଡ଼ିଲି ଦେଲେ ଆସେ—କିଛି କିଛି ମନକୁ
ଶୁଣିଲୁଏ ।

ଦେବ ।—ତୁ ତାକୁ ପାତ ଦେଲୁ କାହିଁକି ?

ଲଭା ।—କିଏ କହୁଲ ?

ଦେବ ।—ପ୍ରମାଣୀଏ କହୁଥିଲେ ସେ ମୁକୁତେଇ ମୁକୁତେଇ ଦୁଃଖି ବୋ ବାବୁ
ହୁଏ କହୁ ପାତ ଦେଇ ଶାନ୍ତହେଲା । ଏ କଥା ମିଛ ?

ଲଭା ।—(କାହା) ବୋଲି, ସେ ବସେ ବୋଲି ବରଳୁ ହୋଇ
କହୁଥିଲେ ଆଜି ତାକୁ ମନ କହୁ ଦେବେ । ସେ ଯେମନ୍ତେ ଆସିଲା
ମାରିଲା । ତୋ ବାବୁ ପାତ ଦେବାକୁ କହୁଦେଲେ—ମୁଁ ପାତ ଦେ
ସେ ଦେଇବୁ ଶୁଣିଲୁ ।—ମୋର କିଛି ଦେଖିବା କଥା
ଦେଖିବୁ, କହୁ ।

ଦେବ ।—(ମାତ୍ର ଧରି ଲଭାକୁ ଶରରେ ବସାଇ ଚାଲୁ ଗୋଟି) ଲଭା
ମୋ ମାତା ଶର—କାନ୍ଦିବା । ପ୍ରମାଣୀଏ ବୋଲି କିଛି ବରାଣ
କାହାଣୀ ବୋଲି କହୁବାକୁ ମୁଁ ଶୁଣି ଥିଲି—ତୋ ମନଦୟା ତାଣି
ବଦଳି ଧରରେ ବୋଲେ ଏକଥା ଶୁଣିଲୁ । ଦୈତ୍ୟବଦନା ବୋ
ଲେ, ଏକଥାରେ ଆଶା ପୁଣି କାହା ପଦେଇଛି

ବିଷୟରେ ସର୍ବତ୍ର ଶୁଦ୍ଧିପାଇଁ । ତୋର ଚିନ୍ତା ଏମନ୍ତ ଶେଷରେ
 ଶିଳ୍ପରେ ତୋ ଚିନ୍ତା ପାରି—ପାରିବୁ ତେଣୁ ମାରି । ତୋ
 ଚିନ୍ତାକୁ ତୁ ଗୋଟିଏ ବୋଲି କିନ୍ତୁ—ଏବେ ଏକ ଶିଳ୍ପୀ ବୋଲି ।
 ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏକତ୍ର ତୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଖିଲେ ଦ୍ରାବିଡ଼ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
 ଚିନ୍ତାରେ, ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ଚେତେ ଚିନ୍ତା ଚିନ୍ତା । ଶାନ୍ତାଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ
 ତାହା ସେ ସଂସାରରେ ଅଛି—ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଚେତେ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ।
 ତୋର ହୃଦୟ ଚିନ୍ତା ଅଛି ଚିନ୍ତା ଅଛି—ଏବେ ଅର୍ଥରେ ସମ୍ପାଦନ
 ତା ଚିନ୍ତା ଚିନ୍ତାକୁ ମୋ ଚିନ୍ତାକୁ ସେ ଅଛି ଏକା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
 ଏକ ମହାନ ଦେବେ ତାହା । — (ବୃତ୍ତାନ୍ତର ପ୍ରକାଶ) ସୁମାସ୍ତାଏ,
 କୁହେ ଗୋଟିଏକାକୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏକାକୀରେ ଚିନ୍ତା ଶିଳ୍ପ । ଶାନ୍ତ, ଶୁଦ୍ଧ
 ଦେଖିବୁ—ଆଉ ତୁ ଶାନ୍ତାକୁ ଶୁଦ୍ଧ ।

[ବହୁଳ ଗୀତ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ଓ ଶାନ୍ତାଙ୍କ ଗୀତ ଏକ
 ଦେଖିମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ଗୀତ ଶୁଦ୍ଧିପାଇଁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଦୃଶ୍ୟ ।

ବିଷୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ।

[ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଓ ଗୋଟିଏ, ଗୋଟିଏ
 ଗୋଟିଏ, ଗୋଟିଏ, ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ]

ରେ ।

ଅବଦ୍ୟ ଅବଦ୍ୟ ଦେଖୁ ଶୁଦ୍ଧ-ଶାନ୍ତ

ଶିବାକୁ ବସିଛି, ଯେତେ ମନୁଷ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟ

ଅଗାଧୀୟ ବାସ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ

ଦୃଶ୍ୟରେ ଯେତେ ଯେତେ ଦୃଶ୍ୟରେ ସେ ଗୋଟିଏ —

ସିନ୍ଧୁରେ ଦେଖେ ଶିବ ଶାନ୍ତା ସମସ୍ତ

ଯେତେ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଯେତେ ଦୃଶ୍ୟ ଏକ ଗୋଟିଏ —

ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ

ତୋହର ମୁହଁ ଗାଢ଼ ରବି ଅବସେ—

ଜାଣି ଖାତୁଣୀ ଶାନ୍ତି ଦେବ-ପ୍ରଭାତ ।

ସମାପ୍ତ ଏହା, ଶ୍ରୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣପ୍ରେମ ।

ତୁମ୍ଭେ ଗାନ୍ଧୀ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ଠ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ଅବଦି ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ।

ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଅଥବା ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ଅବଦି ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ।

ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ଅଥବା ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ଅଥବା ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ଅଥବା ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ଅଥବା ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ଅଥବା ସିନ୍ଧୁ ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ଦାସ ।

ଦେବର ଦେବର ଗାନ୍ଧୀ ଦାସ ଦାସ ।

ପ୍ରଥମ ଅଞ୍ଚଳ ।

ଅନ୍ଧାରୁ ବଡ଼ ବର ବଢ଼ାଠ ବରଣ
ନ ଦେଲେ ଏହାଲେ-ଏହି ବିଷୟବାଣୀରେ ।
ଦେଖନ୍ତୁ ଇଂରାଜେ ଚନ୍ଦ୍ର-ବାଣୀ-ବଳରେ
ପାରିବେଇ ସ୍ତୁତିକୁ ଚେରଦେ ଦେଲେ
ଅଗଣ୍ଡ ଲୁଚିବ—ସର୍ବ ସମାଜ ଚରଣେ—
କହେ ବରଣ, କେତେ ପ୍ରଶଂସା ପାଞ୍ଜିଏ
ବହୁବାସୁ ଲୁଚିବେ ଘୋର ଚଳା କଲେ ।

[ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରବେଶ ।

କବି ।— (ହେ ଧରଣେ) ବହୁ ପାଞ୍ଜି ବର ପିତୃପରାମରେ
ହେଉ ଗାୟକ, କହେ ବ୍ରାହ୍ମଣର ବାଣୀ ।
ହେ ଧରଣ ଏ କି ହେ ବରଣ ଏଠି
ଦେଖାବେଇ ବସିଛନ୍ତି କୁଳାଙ୍ଗାରେ ଘେରା (ଶୁଣିବେ
କେତେ ଲୁଚିବେ ପ୍ରବେଶ ।)

କବି ।— (ଶେଷରେ) ସମ୍ପାଦକ ଶୁଣିବେ ତୁ ତୁ ମହାପ୍ରଭୁ,
ଏ କହେ ବରଣେ—ସର ସରକାର ।
ଦେଖା ପଡ଼ି ଦେଖାବେଇ ଅଛନ୍ତି ଶୁଣିବେ ।
ପଦ ପାଠ ସର ଅଛୁ ଦେଖାବେଇ ବର
ଲୁଗାଲ ଶେଷର ସବୁ କରୁଛୁ ନିର୍ମଳ ।
କହେ ଦେଖାବେଇ ଶାନ୍ତି ପିତା ଶିବା ଦେଖି—
ଅଧର୍ମ ଅପାୟ ନଥା ଅଛୁ ତ ସୁଦୃଢ଼େ ?

କବି ।—
କୁହ ନିଜା କର—କହେ ପିତା ଅଧ୍ୟାପକ—
ନାହିଁ ଲୁଗେ ସୁଧାପାତ ସୁଧା-ନିର୍ମଳ ।
ବହୁତ ସୁମନ, ଶୁଣ ବହୁତ ବରଣ—
ଦେଖିପ୍ରଥା କହେବେ ନ ତଳ ଦେଖିବେ;
ବୁଝିଅସ ବଥା ଘେରେ ପ୍ରବେଶ ଗାୟା—
ସଦୃଶ ଶିଖା ଶେଷ ବହୁତ ।
ନାହୁଣିବେ ନାହୁଣିବେ ।

କବି ।—
ସେ ସବୁ ପ୍ରଭୁଣାପାଠ ରଖ ତୋର ଦେଖ
କି ଶେଷାଞ୍ଚେ ଘୋର କହେ ପାଞ୍ଜି ବରଣ;
ଏହାଲେ କୁଳାଙ୍ଗ-ଅଥା ଶୁଣିବେ ଅଛନ୍ତି—

କାଳ ଅଟଇ ଏହା କଳ୍ପସୁର-ସାଗ ।
 ସାଧବ ଦେବ ଯାଉ ଦେବ ଗାୟ-କୃତ
 ପିତାମାତା ସହ, ଅଳ୍ପ ଓ ବେଳୁଁ ଯାଉଛେ
 ଯୋଡ଼ିଦେଇ ଅସ ଏବେ ଲୁହପାତକୁ ।

ଅଠ — ଦେଖ ଦେଖାନ୍ତରେ ଲଜ୍ଜା-ସନ୍ଧ୍ୟା-ସେବା—
 ଲାଜୁ ଲଇ ଲାଙ୍ଗୁ ଲଜ୍ଜା-ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରରେ
 ଲାଜା ପ୍ରଭାତରେ ଦେଖେ ଲାଜା ଲାଜ ।
 ଅପଣା କେ ଲାଜ-ମୁଖେ ଲାଜ ଲାଜ ।
 ବେଦରେ ବହୁତ ଲାଜା ପ୍ରମାଣ ପ୍ରମାଣ—
 ସନ୍ଧ୍ୟା-ସ୍ତୋତରେ ପୁଣି ଦୋହର ଲା ଲୋଡ଼ା ।

ଦଶ — ଦେଖାନ୍ତରେ ଦେଖାନ୍ତ ଅର୍ଥ ଶ୍ରୀମତେ
 ଅଳ୍ପ ପାପ ଗମନରେ—ଅଶ୍ରୁନିଷାଦରେ
 ଲାଜ ପିତ ଅପେ ଦେଖିଲେ ଲାଜ ଲାଜ ।

ଗୋଟି — ଲାଜୁଳା ଲାଜୁଳା ଲାଜ ଏବେ ଲାଜରେ
 ଦେଖିଲୁଁ ପର, ଲାଜ ଲାଜୁଳା ଦେଖିଲୁଁ—
 ଲାଜରେ ଲାଜରେ ଲାଜ ପ୍ରମାଣ ଲାଜ
 ଦେଖ ଲାଜ ଲାଜୁଳା—ଦେଖ ଦେଖ ପା ?

କବ — (ଲୁଚିଯିବେ) ଅଳ୍ପା ଦୋଷାଦ ମେଲେ ଲୁଚଇ ଲୁଚଇ
 ଦେଖୁଁ ଦେଖ ଦେଖ—ଅଳ୍ପାଦ-ଲୁଚଇ
 ଲାଜ ଲାଜ ପୁର, ଲାଜେ ଲାଜୁଳା ସହ
 ଅଳ୍ପା ଦୋଷାଦ ଲାଜା ଅର୍ଥ ଲାଜରେ
 ଦେଖ ଲାଜୁଳା ।

ଅଗ — ଏବେ ଅଳ୍ପାଦ ଲାଜୁଳା,
 ଲାଜ ଦେଖ ଅଳ୍ପ ଲାଜ ଦେଖେ ପ୍ରମାଣ ?
 ଲାଜୁଳା ଲାଜ ଲାଜ, ଲାଜୁଳା ଲାଜ
 ଲାଜୁଳା ଲାଜୁଳା-ଲାଜ ଦେଖ, ଲାଜୁଳାରେ
 ଲାଜ ଲାଜ ଏବେଲେ, ଏବେ ଲାଜ ଲାଜ
 ଅଳ୍ପା ମଦୁର ଦେଖ ଲାଜୁଳା ଦେଖ ।
 ଦୋଷାଦ-ଲୁଚଇ ଦେଖିଲେ ଲାଜୁଳା

ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥା ।

ପ୍ରାଣେ ମଧ୍ୟରେ ? ଦେବେ ହୁଏ ଶରଦା
 ଥର ଚାନ୍ଦିନୀର ହୃଦେ ଦେଇଛନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ?
 ବାହାରିବା ଦେଖିବୁ ମୁଁ ତୁ ସଦୃଶ ଚାନ୍ଦିନୀ
 ପ୍ରାଣେ ଚାନ୍ଦିନୀ ଦାସୀ, ଦେଖାଉ ଦେଖିବୁ,—
 ଏ ହୃଦୟର ଅନ୍ତ !-ଚାନ୍ଦିନୀ ଚାନ୍ଦିନୀ
 ଦେବ ଶରଦା ଲାଗି ଅନ୍ତର ଦେଖି,
 ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ—ପରମେଶ୍ଵରୀରା !

କବି ।—(ଶେଷେ ମୋହରେ ଦାବ ମାରି) ଆଜି ଶରଦା ଦାବ ପରାନ୍ତରାତ୍ମା
 ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଶାନ୍ତିର ଲା ଦେ,
 ଚାନ୍ଦିନୀ ଦେବ କୃଷ୍ଣ— ଚାନ୍ଦିନୀ ମୁଁ ହେ
 ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ।—ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ
 ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ, ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀ,
 ଚାନ୍ଦିନୀ ପ୍ରାଣେ ଏବଂ ଏବଂ ଦେବ
 ଦେବେ ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ।

କବି ।—(ଶେଷେ ଦେବେ ମାରି) ଏହାବଦ୍ଧ ଚାନ୍ଦିନୀ—ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଦୃଷ୍ଟିରେ !
 ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ମୋହରେ । (ଚାନ୍ଦିନୀ ହୃଦ-
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦାସୀର ଅନ୍ତରାତ୍ମା)
 ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଦାସୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବେ
 ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାଣେ । (ଚାନ୍ଦିନୀ ଦେବେ)

କବି ।—(ଅନ୍ତରାତ୍ମାରେ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଦୃଷ୍ଟିରେ) ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଦୃଷ୍ଟିରେ ! ଏହାବଦ୍ଧ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ।
 ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ଅନ୍ତରାତ୍ମା ! ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ?—
 ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଦୃଷ୍ଟିରେ । (ଅନ୍ତରାତ୍ମା)

କବି ।—
 ଆଜି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନ୍ତରାତ୍ମା
 ଅନ୍ତରାତ୍ମା !—ଦେବେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେବେ
 ଦେବେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେବେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେବେ
 ଏ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମୋହରେ
 ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଦୃଷ୍ଟିରେ ।

କବି ।—(ଏବଂ ଶେଷେ) ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ।

ଉତ୍ତର — ସାବର ମହାରାଜ ମହାବଳୀ ୧ ମୁଁ ଗର୍ବେ, ମାତ୍ର ସେ ଗୋ ଦାବରେ
ପ୍ରତିବା ସମ୍ଭବ ଇଚ୍ଛା ତାହା ।

ଗୋଟିଏ — ଅଗ୍ନି ଦେବୀ — ଶକ୍ତି ଦେବତା — ଶକ୍ତି ଦେବତା — ଶକ୍ତି ଦେବତା
 ଶକ୍ତି ଦେବତା — ଶକ୍ତି ଦେବତା — ଶକ୍ତି ଦେବତା

ଉତ୍ତ — ସତ୍ୟରେ ତା ସହରେ କେବେ ହେଉଥିଲେ ଯାହା 'ହେଉଥାନ୍ତୁ'—
ସେ ତ ସେଇ ସତ୍ୟକୁ ଗଢେ ଭର୍ତ୍ତି ।

ଜଣେ — ଅପର ଗାନ୍ଧବମଣିଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମାତା ଦେବୀଙ୍କ ସମ୍ମତ କରନ୍ତେ । ଦେବୀଙ୍କ ଚର୍ଯାପୁର
ଦେବୀଙ୍କୁ ଚୋରାଣୀ ଅଟେ ସେହିଠି ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଚୋରାଣୀ-
ଠାରୁ ସେହିଠି ତାହାରେ ପଡ଼ିବେ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କୁ ମିଳେଇଯାଏ ।

ଉତ୍ତର—ହୁଏ ବେବେଶର ଚୈତ୍ତବ ଚରାବ ବରକୁ ସାମନ୍ତ,—ସେ ଗୋଟେ
ବେବେ ଅବେଦନକ ? ମୁଁ ଗାଧୁ ଗେବେବେବେ ଗେବୁଁ ଗେବୁଁ
ବେବେବେ ଗାଧୁମୁଁ ଗାଧୁମୁଁ—ସେ ମୁଁ ବେବେ ଗାଧୁବେବେ ଗାଧୁବେବେ

ଗୋଟିଏ — ତାର ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଦେଖି ମୋର ଅଶ୍ରୁ ଗୋଡ଼େଇ । ତାର ଗର୍ଜନ
 ଓଠି ଗୋରୁ ଲୁହାଣୀର ଗର୍ଜନା ଗର୍ଜନ । ତାର ଦୈବ ମାୟା-
 ଘରେ ମେ ଦେଖି ଧନରେ ଅସ ମୋରେ ପାର ଦେଇ, ମୋରେ କ
 ଜଗତ ଶୁଦ୍ଧେ, ମୋ ମତ ତା' ଏକାଦେଶରେ ଲାଗିଲେ — ମୋରେ
 ଗର୍ଜନା ସବୁ ଶବ୍ଦ ଗର୍ଜନ । ତା'ଗୋରୁ ସେ ଶୁଦ୍ଧ — ତୋହରେ
 ତା' ଗର୍ଜନ ଶବ୍ଦ ଗର୍ଜନ ଲେଖିଥାନ୍ତି ଗର୍ଜନେ ପୁଣି ମେ ଗୁମାସ୍ତା
 ଲୁଗା ଗର୍ଜନ ତା' ଗର୍ଜନ ଗର୍ଜନ ଗର୍ଜନେଲେ ତା' ଗର୍ଜନ ପରେ,
 ଦେବେ ଦେଶେ ଅଗ୍ନି ଗର୍ଜନ ଗର୍ଜନା — ତୋହରେ, ଏବେଠେ
 ଗର୍ଜନ ଗୋରୁ ଗର୍ଜନ ମୋରେ ତା' ଗର୍ଜନ ଗର୍ଜନ ଗର୍ଜନ
 ଅନ୍ୟ ? (ମୁହଁରେ ହାତ ମାରି) ଗୋରୁ ଗର୍ଜନ ଦେବେ ଦେବେ ପୁଣି
 ଦେବେ ଦେବେ ମୁଣ୍ଡ ଗର୍ଜନ, ଏବେ ଅନ୍ଧ ପାରିବ ତା' ଗର୍ଜନ
 ମୋର ।

ଉତ୍ତରୀୟ ଶୁକ୍ରବାର ସ୍ୱପ୍ନ ।

ଶେଷ ।—ସାରା ଶରୀର ଯାଏଁ ତ ସ୍ତବ୍ଧ ତ ? ଗୋଟେ ଗୋଟି ଗୋଟି ଗୋଟି
 ଗୋଟି—ସମସ୍ତଙ୍କରୁ ସେ ଗୋଟିଗଣ । ଏ ଗୋଟି ଗୋଟି
 ଗୋଟି—ଦିନେ ଦୂରରେ ଗୋଟିଗଣ ଗୋଟି ଗୋଟି ଗୋଟି ଗୋଟି
 ଗୋଟି ।

ଉତ୍ତର — କାହିଁ ? ଏବଂ ଗୁଡ଼ିର ଦେଇଣି, ଏବଂ ଗୁଡ଼ିଏ ଦୋଳଦେଇଣି
 ଗୁଡ଼ିଏଦେଇଣି ଗୁଡ଼ିଏ — ଏହି ଗୁଡ଼ିର ଗୁଡ଼ିଏ ଗୁଡ଼ିଏ । ୩

କୋଟି—ଏକ ଆଶ୍ରୟ—ଅତି ଓ ଅମେ ସହକେତୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା । ସେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଏହିଅନ୍ତେ ଅସେ—ଏକା ଗୋଟିଏକା ଚକ୍ର । ଦେଶ, ଦେଶରେ
ଅମେ ମୁଁ ଭୁଲିବି ଆଉ ତାକୁ ଧରିବି । ଅନ୍ତରାଳରେ ଦେଶ ଦେଶାନ୍ତର
ଭାବ—ମୁଁ ଗୋଟିଏକା ଚକ୍ର ଗୋଟିଏକା ଚକ୍ର ।

କ୍ରମ—ଦେଶ (ଭୁଲିବି) ଦେଶ, ଦେଶରେ ମଣିଷମାନେ ଅସିଲେଇ ଦେଶ
ଦେଶ ।

କୋଟି—(ଶତକ ଚକ୍ର ଅନ୍ତର) ଦି—ସେହି ଦେଶରେ—ସେହି ଚ (ଭୁଲି
ବିବିଦା ଦେଶ ଗୋଟିଏକା) ଚକ୍ର ।

କ୍ରମ—ଦେଶ, ଦେଶରେ । ମୁଁ ଶାନ୍ତି (ପ୍ରାନ୍ତ) ।

କୋଟି—(ଶତକ) ଦେଶ ଦେଶରେ ମ—ଚକ୍ର । (ଶତକ ଚକ୍ର
ଦେଶ)

[ଶାନ୍ତିଦେଶ ପ୍ରବେଶ]

(ଦେଶ ଶାନ୍ତି) ଅସ, ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ଦେଶ ଅନ୍ତର ଚକ୍ର
(ଶାନ୍ତିଦେଶ ଚକ୍ର ଶାନ୍ତି) ।

କୋଟି—(ଶତକ) ଦେଶ ଦେଶ ! (ଶାନ୍ତିଦେଶରେ ଶାନ୍ତିରେ ଶାନ୍ତି)
[ଶାନ୍ତିଦେଶ ଚକ୍ର ପ୍ରବେଶ]

କ୍ରମ—(ଦେଶ ଶାନ୍ତିଦେଶ) ଏ ଦେଶ ! ଶାନ୍ତିଦେଶ ! ଚକ୍ର ଶାନ୍ତିଦେଶ
ଦେଶ ଦେଶ ଦେଶ !—ଦେଶ ଶାନ୍ତି ! ଦେଶ ଦେଶ !

[ଶାନ୍ତିଦେଶ ଚକ୍ର ପ୍ରବେଶ]

କ୍ରମ—(ଦେଶ ଶାନ୍ତିଦେଶ) ଶାନ୍ତିଦେଶ ! ଏ ଦେଶ ! ଶାନ୍ତିଦେଶ ! ଶାନ୍ତି
ଦେଶଦେଶ ଅନ୍ତର (ଦେଶ) ଶାନ୍ତି !

[ଶାନ୍ତିଦେଶ ଚକ୍ର ପ୍ରବେଶ ଓ ଦେଶ ଶାନ୍ତିଦେଶ ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତିଦେଶ
ଶାନ୍ତିଦେଶ ପ୍ରବେଶ]

କ୍ରମ—ଶାନ୍ତିଦେଶ ଏ ଦେଶ ଅନ୍ତର—ଏ ଦେଶ ଶାନ୍ତିଦେଶ ଶାନ୍ତିଦେଶ
ଦେଶ ଦେଶଦେଶ ଦେଶଦେଶ ।

କୋଟି—(ଶାନ୍ତିଦେଶ ଓ ଶାନ୍ତିଦେଶଦେଶ)

କ୍ରମ—ଶାନ୍ତିଦେଶ, ଏ ଦେଶ ଶାନ୍ତିଦେଶ ଦେଶ ଦେଶଦେଶ—ଏ ଦେଶ ଶାନ୍ତିଦେଶ ।

କ୍ରମ—ମୁଁ ଶାନ୍ତିଦେଶ ଶାନ୍ତିଦେଶ—ଶାନ୍ତି ଦେଶ ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର । ସେ
ଶାନ୍ତିଦେଶ ଶାନ୍ତିଦେଶ ଦେଶଦେଶ ଦେଶଦେଶ ଦେଶଦେଶ । ଶାନ୍ତିଦେଶ
ଦେଶ—ସେ ଶାନ୍ତି ଦେଶ । ମୁଁ ଶାନ୍ତିଦେଶ ଶାନ୍ତିଦେଶ ଏ ଦେଶ ଦେଶ ଶାନ୍ତି
ଦେଶଦେଶ ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

୨୨ — ଚନ୍ଦ୍ରବିହାର, ଦୈନିକ, ଚନ୍ଦ୍ରବିହାର ଲୋକେ ପାଠ କର ।

001—21 999 ! (0000 9999 !)

ଉତ୍ତର — (ସ୍ୱପ୍ନାବସ୍ଥାରେ ଶୁଣାଯାଉଥିବା ଶବ୍ଦ) ।

ସୋପ ୧—(୨୫୨) ବରଷ, ମୋ ଗଳେ ଗର ଗୁରୁ ହୁଅ—ଏ ପ୍ରମୋଦ !

୨୫ — ଶ୍ରୀମତୀ :—ବୋ ସଙ୍ଗେ ତାକୁ କି ପୁରସ୍କାର ଦିଆ ହେଉଛି ? ଏ

୧୦୦୧ ୧୧୧—୧୦୧୧୧ ୧୧୦୦ ୧୧୧୧୧ ୧

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥

ସଂସାର ଚକ୍ର । ମୁଁ ତାକୁ ଚେତେ ନୂଆ ଓ ନିଶ୍ଚୟ ବଢ଼ାଏ ।

୧୦ ।— (ଶ୍ରବଣ) ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ

ଶିଳ୍ପ — ଶୁଭେଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଅଛି ।

[ଓଡ଼ିଆ ଲେଖା ବଦଳିବା ପରେ ପୁନଃପ୍ରକାଶନ]

ମନ୍ତ୍ର — (ଗର୍ଭରେ ଓଡ଼ା ଲୁହା ଦେଇ ଚୁପ୍‌ଚାପେ ଲାଲଗଦାରେ ମସୃକ ଓ ମୁହଁରେ ପିନ୍ଧା ।)

ସମସ୍ତ — (୧୧) ଶ୍ରେୟ ଶ୍ରୀମତୀ) ଶ୍ରୀ ! ଶ୍ରୀ ! — ସମସ୍ତ ! — ଶ୍ରୀ !

ମାତ୍ର ୧—କମଳା କଟକ ୫ ଭୁବନେଶ୍ୱର—ଦୁଇ ମାସପ୍ରତି ଗୋଟିଏ !

ସ୍ଥାନ :- (ଉପ ମେଳ ଅଭ୍ୟାସ ସମୟରେ) ଉପେ ୧୪—ସାଢ଼େକ ୧

ସାଜ — ଶ୍ରୀ ଶଙ୍କରଜୀ — ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସୁଖରେ ରହନ୍ତୁ ଏ ବାବେ ସାବଧାନ —

ପ୍ରା. ୧୫ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଶର୍ମା ୪ ରାଜ୍ୟ ଦେଶ — ପ୍ରା. ୧୫

1994-1995

ସମ୍ପାଦକ: ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମହାନ୍ତି

ମାତା । — ତୁମେ ଅତି ବଦଳ ହସ ! — ଦେଖନାହିଁ ହସ ! (ନନ୍ଦନମାତୁ
ଦେଖାଇ) ଏ କିଏ ?

ଉଦାହରଣ :- (ଚକ୍ରପାଣିର ଗପ) ଯେ ଶମ୍ଭୁ ମୁଖାର୍ଯ୍ୟ ଗୁରୁଦେବ ଶ୍ରୀମତୀ—
 ମୁଁ ବାବୁ ମାଉସି ବୋଲି ଚାହେଁ । ଶାନ୍ତେ ନୁଁ ଚକ୍ରପାଣି ପାରିଲେ
 ଦେଖାଦେଖି ।)

ମାତ୍ର — ଶୁଣି ତାହେଁ କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେବମାତାଙ୍କ ଦୟା କିମ୍ଭୀର । ଶିଳ୍ପକ ଦେବେ
 ତ ଦେଇ ଶାନ୍ତିର ଦୟା କିନ୍ତୁ ଅଛି । ଅତେବ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଜଗତର ତାହା
 ଲାଭକୁ ଆଉଁ । ଦେବମାତାଙ୍କ ପ୍ରମୋଦ ପ୍ରଦୀପ—ବିଭବ ପ୍ରଦୀପ
 ଶାନ୍ତି, ସମୃଦ୍ଧି ମାନ୍ତି । ଅମଳ ତ ବାସନ ତ ପ୍ରଦୀପ ଦେବେ
 ଦାୟର କର । ଦେବୀର ସୁଖ ଆଉଁ । ଦୁଃଖବାଦ ମୋକ୍ଷକୁ ଦେଖା ତ
 ମୁଁ ଦୟା ଦେଇ ଶାନ୍ତି । ଶେଷେ କରୁଛନ୍ତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ।

କ୍ଷେତ୍ର — (କ୍ଷେତ୍ରଭୂମି) । କ୍ଷେତ୍ରର ବୃଦ୍ଧି — ମାଂସ ଏ ଲୁଗା

ଅଣ୍ଡା — (ଚକ୍ରପାଣି) ଗହୀର - ଗହୀର - ଗହୀର ଗହୀର ଗହୀର

ଅଣ ।— (ଚନ୍ଦ୍ରକବଳ) ନିର୍ଦ୍ଦେଶ-ବିଷୟ-ପଦ୍ୟ ଦେଖାଇ ଲିଖିତ
 ସରସ୍ୟ-ସୁରାବଳରେ ଦୁର୍ଗତ-ସମ୍ବଳ
 ଦାସୀ ଲୁଗା ଏ ଲାଭ, ବ୍ୟାପ-ହସ୍ତରେ
 ହସ୍ତେ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରକବଳରେ,
 ଦେଖାଇ ମନକୁ ଯିବୁ ଲୁଗାରେ ବାଟ
 ଚ ଅଣଇ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖୁ, ଏହିଟି ଅନୁଷ୍ଠାନ—
 ଚନ୍ଦ୍ର ମନରେ ଲାଗେ ଅନୁଷ୍ଠାନ,
 ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖେ ଚନ୍ଦ୍ରକବଳେ ଚନ୍ଦ୍ରକବଳ ଦେଖେ

ଧର୍ମ-ଅର୍ଥ-ଦାନ-ମୋକ୍ଷ ଶବ୍ଦମ୍ବର ।
 ଦେଉଛନ୍ତି ଉପକାର ତାର ଶତେ । ଭୁବନେ
 ଅଳକ-କପୁରରେ ଏହି ଦେବଦତ୍ତ ଦେବଦେବ
 ଇଶ୍ଵାରୀୟ ଶ୍ରମଧର ଶୁଣିବାର ଶବ୍ଦ
 ଅବା ବରପ୍ରଦାନୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ-ଅପର,
 ସମାନ୍ତର ତାର ଅବା ପ୍ରାଣ ସମ୍ପାଦନ
 ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରାଣକୁ ନରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାପାତ୍ର ନରେ
 ରହି ପ୍ରାଣ ସାକ୍ଷୀର ଭୁବନ ପ୍ରକୃତ—
 ଅଗ୍ନି ସମସ୍ତଙ୍କ ଚକ୍ର ଶୁଭଳ ନିବେଦନ ।

କଥା — (ସ୍ବପ୍ନାବସ୍ଥା) ପାରିତ !

[illegible]

ବିଭାଗକରେ—ମହା ଦୀପ୍ତ ପେଶା !

ପରା ଦୋଷ ପରା ଦୋ ଶୁଦ୍ଧ,

ସମ୍ଭାବେ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ପରା,

ଭୂତାଦି-ପ୍ରକାଶ ଗୋପନ-ସମ୍ଭା—

ଦୁଷ୍ଟତା ଆଶ ଦେବ ତ ସାନ୍ତ ଦୁଷ୍ଟତା !

ଅବଦି ଅବଦି ତ ଦୁଷ୍ଟ ଅବଦି

ପ୍ରାକୃଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ଦୋଷ ତୁମ୍ଭେ

ଦୋଷ ଲିଙ୍ଗାଦି ତୁମ୍ଭେ ଦୋଷ !

ଦୁଷ୍ଟତା ସମସ୍ତ ଅବଦି ତୁମ୍ଭେ

ଶୁଣି ଶୁଣି ଦୁଷ୍ଟତା ସାନ୍ତ ଦୁଷ୍ଟତା !

ପ୍ରକାଶ-ପ୍ରକାଶ ଦୁଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ଅବଦି !—

ଦୁଷ୍ଟତା ଦୋଷ ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ପ୍ରକାଶ

ଦୁଷ୍ଟତା ପ୍ରକାଶ,—ଅବଦି ଦେବ

ଦୁଷ୍ଟତା ପ୍ରକାଶ ! ଦୁଷ୍ଟତା ପ୍ରକାଶ

ଅବଦି ଅବଦି ! ଅବଦି ଦୁଷ୍ଟତା ଦୋଷ

ଦୋଷ ପ୍ରକାଶ—ଦୁଷ୍ଟ ଅବଦି—

ଦୋଷ ଅବଦି ଦେବ ଅବଦି ଦୁଷ୍ଟତା !

ଅବଦି ଦୁଷ୍ଟତା !—(ଦାଶିଯୋଗ) ଦାଶି ଦୋଷ ଦୋଷ ଅବଦି ଦୁଷ୍ଟତା !

ଅବଦି ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ! ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !

ଦୁଷ୍ଟତା !—(ସ୍ଵାଧୀନଦେବ) ସାଧି ! ସାଧି ! ସାଧି !

ଅବଦି ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ଦୋଷ ଅବଦି ଦୁଷ୍ଟତା !

ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା ! ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !

ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !

ଦୁଷ୍ଟତା ଦେବ ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !

ଦୁଷ୍ଟତା ଦେବ ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !

ଦୁଷ୍ଟତା ଦେବ ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !

ଦୁଷ୍ଟତା ଦେବ ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !

ଦୁଷ୍ଟତା ଦେବ ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !

ଦୁଷ୍ଟତା ଦେବ ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !—

ଦୁଷ୍ଟତା ଦେବ ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !

ଦୁଷ୍ଟତା ଦେବ ଦେବ ଦୁଷ୍ଟତା ଦୁଷ୍ଟତା !

ବିଷୟ-ସଂକ୍ଷେପ ।

ଅଭିମାନ ଅନୁଚିତ ପ୍ରାଣୀର ଦରବେ,
ମାଣିବୁ ଭିତର ମାଧୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ
ଅଭିମାନ ଦେବା—ବହୁ ପଳେ ମହାହୀନ
ଭବିଷ୍ୟ ଚରଣେ ଶାନ୍ତା ଦେବେ ନିରୁପିତ ।

ପଦ ।— (ଚରଣୋତ୍ତେ) ଚରଣୁ ଲୁଣାବୁ ଅବୁ ସେଇଁ ମନୁ ମାତ୍ର —
ଚରଣେ ଚଳିବ ଏବୁ ପରିତ-ସମାଜ ?

ବ୍ରହ୍ମା ।— (ଗର୍ଜିତ-ସ୍ବର) ତ ତୁମ ଅଧୀର, ଶୁଣ ସୁମନ୍ତରୀ ଏହା,
ନୁହୁ ଚରଣେ ଦେବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ-ପଥକୁ ;
ଚରଣେ ଦେବେ ତୁମ ଅବସ୍ଥା ବଚନ-
ସନ୍ଦର୍ଭେ ପଥ ଦେବେ ନୁହୁ ଚରଣେ—
ସେହି ସେ ପଥେ ପଥା ଚରଣେ ଚରଣ ।
ନାହିଁ ସବେ ଦୂରେ ଚଳ, ତଳ ପ୍ରାଣ ଦେଖ,
ଅନଳ ପରାତ ସମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ-ସାଧନେ
ଚରଣେ ପ୍ରାଣୀର ଦେବେ ଚରଣ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ-ସାଧନେ ଅବା ମରଣ ପଥରେ ।
ଚରଣେ ପଥେ ଚରଣେ ଚରଣେ,
ଦେଖାଉ ଅଛନ୍ତି ନାହିଁ— କି ତର ଦାହାକୁ,
ଶୁଣ ପ୍ରାଣୀର ପଥେ ସମସ୍ତେ ଦେବେ ।
ଏ ଦେବେ ସୁମନ୍ତରୀ ଦେବ ଚରଣ ଦେବ—
ଚରଣେ ଦେବେ ଅବସ୍ଥାକୁ ଚରଣ ଦେବେ—
ଅବସ୍ଥା-ଅବସ୍ଥା ଦେବେ ପଥାଦିବ ଦେବ ।

ପଦ ।— (ଚରଣୋତ୍ତେ) ଶାନ୍ତ !
ସା ଦୋହରେ ସତ ମାଣ ଦେବ ଦେବ ଦାହୁ—
ଅଧାର ଅଧିକ ଦେଖ ନିଶାନ୍ତ, ସବେ ?

ବ୍ରହ୍ମା ।— (ଦେଖାଉ-ସ୍ବର) କି ତର ଦାହ ? — ନାହିଁ ପରିତ-ସମାଜରେ,
ଚାହିଁ ଦୁଇ ଦାହ ଦୁଇ ଦୁଇ ଓ ଏବେ—
ଚାହିଁ ଦେବେ ଦେଖା ଅବସ୍ଥା ଦେବେ ।
ଦେଖୁ ଦେବେ ଅବସ୍ଥା ଦେବେ ଦେବେ
ଅବସ୍ଥା ପଥେ ମାଣ ଦେବେ ଦେବେ
ଦେବେ ପଥେ ପଥେ ଦେବେ ପଥେ ଦେବେ

[illegible]

ବିଚିତ୍ରକବି ।

କୋଟ ଦୌଡ଼େ, ଲଢ଼ି ଦେବର ଯନ୍ତ୍ରଣା,
ଦୁଃଖ ନିବାରଣ-ପ୍ରଣା ବର ଦେବ ।

(କାତ ବଢ଼ାଇଦେଇ) ଧର ବସ୍ତ୍ର ମୋର, ଶବ୍ଦ କର ଏ ପ୍ରବନ୍ଧ,
ଦେଖିବ ଦେବକୁ ତର ଦେଉଛୁ ଏଥିରେ ।

ବର । — (ବ୍ରହ୍ମାବର ଦାନ କର) ଧର ବସ୍ତ୍ର ଏହି-ଏହି ଦାଉଁ ମୋର ଆତ୍ମ-
ଏମୋର ପ୍ରବନ୍ଧ—ଅତୀତ ଏହି କ୍ଷଣ ! (କାତ ସ୍ତବ୍ଧ)

କାତ । — (ଚନ୍ଦ୍ରବଦ୍) ଏ ମୋର ପ୍ରବନ୍ଧ ଶୁଣି-ବରଦେବ ସାର । (କାତ ସ୍ତବ୍ଧ)

ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ । — (ଚନ୍ଦ୍ରବଦ୍) ଚନ୍ଦ୍ରବଦ୍ ଶାଳର ଏହା ଅନୁକୂଳ ସବେ ।
(କାତ ସ୍ତବ୍ଧ)

[ବ୍ରହ୍ମାବରର ପ୍ରବେଶ ।

ବ୍ରହ୍ମ । — (ପ୍ରବିଶିତ, ଦୋର) ତମସ୍ତେ ବୁଦ୍ଧି ।

ବ୍ରହ୍ମ । — (ତମସ୍ତେ ବର ତମସ୍ତେ । ବସ ବସ । — କୁମ୍ଭେ ଦେଉଁଅଡ଼େ ଅସିବ ?

ବ୍ରହ୍ମ । — (ଚନ୍ଦ୍ରବଦ୍) କାଳାବଦ୍ କାଳାକୁ ବଡ଼ କର ଦେଉଛୁ—
ସମସ୍ତେ ବରଦେ ଅସିବ ଶିକ୍ଷା ତ ଦେଇ ଲବ ଦେବ ଦାଉଁ । କାଳ-
ବଦ୍ କାଳା ସମ୍ପଦ ବଡ଼ଛୁ, ଅସିବେ ଅନେକଦେ ଦେଇ ଶର
ସଦ୍‌ବତ୍ ସଦ୍‌ବତ୍ ଦାଉଁ—ଅନୁକୂଳ ବର ଥରେ ଦେଖିବାକୁ ଯିବେ ।

ବ୍ରହ୍ମ । — (ଚନ୍ଦ୍ରବଦ୍) ଦେଖିଲୁନି କି କି ଦେଉଛୁ ? ଦେବେବର ଦେଇ ?
ସୁ ଶୁଭଅଡ଼େ ବୁଦ୍ଧି—ଅନସର ଦାଉଁବାକୁ ଶର ସାଧନାଦାଉଁ ।

ବ୍ରହ୍ମ । — କି ଦେବା ଅନେକ ଶୁଭବର ଦେଇ ।

ବ୍ରହ୍ମ । — ଏ ଅନ୍ୟାୟ ଦେବା । ଶୁଭବର ଦେଇ କି ଦେଉଛୁ, ମୋର ସମ୍ପଦ
ଦେଇ ଦାଉଁ । — ଆଉ କୁମ୍ଭେ ସାଧ, ସୁ ଦୋଷଦୂର୍ୟ ସବୁ ଲକ୍ଷ-
ଦେଇ ସାଧୁଛୁ ।

କାଳ । — ଆଉ ଦେଇ ଅନେକାଦେ ସମସ୍ତେ ଯିବୁଁ ।

ବ୍ରହ୍ମ । — ଦେଉଁ ଆସ, ମାତ ଦେବେବର ସୁ ଏଠାରେ ଶୁଭ ପ୍ରବନ୍ଧ ସମ୍ପାଦନ-
କ୍ଷେତ୍ର ଏଠାକୁ ଆସି ଦେଖାଉଁ ଦେଖିବ, ଏଥିରେ ଦାଉଁବା ଦେଖନ୍ତୁ
ଦେବା ତ ହୁଏ ।

କା: ସ: ସମସ୍ତେ । — ଏଥିରେ ଦେଉଁ ହୁଅ ତ ଦେଉଁ । — ତମସ୍ତେ (କାତ
ଦୁଃଖ ତମସ୍ତେ ବରଦେ) ।

ବ୍ରହ୍ମ । — (କାତ ଦୁଃଖ) କମ୍ଭେ ! ତମସ୍ତେ ! ତମସ୍ତେ !

ବ୍ରହ୍ମ । — ସୁ ଶାନ୍ତ—ତମସ୍ତେ (ପ୍ରବିଶିତ ବରଦେ) ॥

ପ୍ରଶ୍ନ । — (ନୀଳ ଡାକ) ନମସ୍ତେ ! କୁହେଁ ଆମେ ଆମେ କିଏ — ମୁଁ ଏହି
ବାହାରି । (ଉଠି ବସ୍ତାବୁନାହିଁ) ।

[ଅନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତୁତି ।

(ଅନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗୁଡ଼ିକରେ ବସି) ଶେଷ ଯେତେ ସମ୍ଭାଷଣରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମିଳି
ଯାଉ ବୁଝିବ । ଆଜି ଦେଖି ଆସିବେ — ମତ ବାନ୍ଧି ଦେଉଛୁ ! (ପ୍ରସ୍ତୁତି ।)

ପ୍ରଥମ-ପ୍ରସ୍ତୁତଙ୍କର ।

— ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ —

କୃଷ୍ଣ କୁହ । ଅନ୍ୟ-ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

[ପ୍ରଥମ-ପ୍ରସ୍ତୁତଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଅର୍ଥେ ଶାଳାବତୀ ବସି ନୀଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ
କାଳୀ । — ଦେଖ, ତୁ ଏତେ ବାସ୍ତବ୍ୟ କାହିଁକି ଦେଉଛୁ — ତୋ ଦୃଷ୍ଟି

କାଳୀରୁ ଶୁଣାଏ କିନ୍ତୁ ତୋ ଆଖିରୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ
କୋଣରୁ ବୁଝା ଦେଉଛୁ ତାହା — ତୁ ବାସ୍ତବ୍ୟ ବସ୍ତୁ

ଦେଖ । — କାଳୀ, ମୋ ଦୃଷ୍ଟିରୁ — ମୋ ରାଜ୍ୟରୁ
ଅନ୍ତ ଶିଳ୍ପ ମୋ ପାଖରୁ ପୁଣି ବସ, ମୁଁ
ଦୃଷ୍ଟିରୁ କାଳୀ ।

କାଳୀ । — (ଦେଖାଯାଉଥିବା ଅନ୍ତରୁ ଅନ୍ତରୁ ଅନ୍ତରୁ
ବସି କାଳୀରୁ କିନ୍ତୁ ଦେଖି ଶାଳାବତୀ ।

ଦେଖ । — (ଅନ୍ତରୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନ୍ତରୁ

କାଳୀରୁ ଦେଖି କାଳୀ ।

କାଳୀରୁ ଦେଖି କାଳୀ ।

କାଳୀରୁ ଦେଖି କାଳୀ ।

କାଳୀରୁ ଦେଖି କାଳୀ ।

କାଳୀରୁ ଦେଖି କାଳୀ ।

କାଳୀରୁ ଦେଖି କାଳୀ ।

କାଳୀରୁ ଦେଖି କାଳୀ ।

କାଳୀରୁ ଦେଖି କାଳୀ ।

କାଳୀରୁ ଦେଖି କାଳୀ ।

କାଳୀରୁ ଦେଖି କାଳୀ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ।—(ଚକ୍ର ଛଳା ଚାହିଁ ମନରେ କରେ) ବୋଲୁ ! ଏହିତ ତଥା କାହିଁକି
କରି ଦେଉ ? ତୁ ଏହିତ ତଥା କେତେ କହୁ ତ ସ୍ଵାମୀ—କିନ୍ତୁ କାହିଁକି
ତ ମନେ ପଡ଼ା କୁହରେ କହୁଛୁ ?—ତୁମ ସମ୍ପର୍କରେ ମୋର କିଛି
କରିବା,—ତୁ ଶୁଣିଲେ ମୁଁ ତାହାକୁ ଅଣା ଦେଇ ଚାହେଁ ?

ଦେବ ।—ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ତୁ ମୋର ଚାହିଁଛ । କେତେ ଜୋର ମୋ ମୁହଁ ଖାଉଛୁ ମୁଁ
ଅତିରୁ, ମୋ ମାତା !

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ।—(ଦେଖିଲେ ମୁଁ କି କହୁଛୁ ମୁଁ କି କେବଳ ।)

ଦେବ ।—(ଶାରେ ମୁଁ କେବେ କେବଳରେ କୁହୁ ଦେଇ) ମୋର ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
ଦେବ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ, କେବଳରେ କିଛି ଏହିପରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରେ । ଏ
କେବଳ, ଏବେ କହୁ, ଏବେ କହୁ, ଏବେ କହୁ, ଏବେ କହୁ ଏହିପରି କହୁ—
ଏବେ କହୁଛୁ କିଛି କହୁଛୁ । କେଉଁ କାଳରେ ମୋତେ କୋଣ
ଦେଖାଉଛୁ ତୁ ଅତିରୁ—କେଉଁ କାଳ—କେଉଁ କାଳ କେତେ କୋଣ
କାଳରେ କି କହୁଛୁ । କେଉଁ କାଳରେ କୋ କାଳ କେତେ କେତେ
କହୁଛୁ—କେଉଁ କାଳରେ ମୋତେ ଏବେ କାଳରେ ଅତିରୁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ
କହୁ !—କାଳ କାଳ କେତେ—ଏବେ ଏବେ କେତେ କହୁଛୁ ?
କାଳ—କାଳ କୋଣ କାଳରେ, କେତେ କୋଣ ମା—କୋଣ
କୋଣ କୋଣ ।—କାଳ କାଳ ?

[ଚଳେଇବାରେ ଶ୍ରବଣେ]

କହୁ କହୁ ?

କାଳ—କେତେ କାଳ କୋଣରେ କହୁ କହୁ
କହୁ କହୁ !

(କୋଣ କାଳରେ କେତେ) କାଳ । କୁହେ
କହୁ କହୁ ?

କହୁ—କାଳ କହୁ କହୁ କହୁ

କହୁ କହୁ କହୁ କହୁ ?

କହୁ କହୁ, ମୁଁ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

କାଳରେ କହୁ

ଅଗ୍ନି ନାହିଁ — କେତେ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ଉପରେ ନାହିଁ । — କୁ କୁ ବାଣି
ଦେଲେ, ଭୁଞ୍ଜି ଦେଲେ — ଚାଷୀ ଦେଲେ । — (କୋଳୁ ଶୁଣି ଚାଷୀକୁ
କନ୍ଦୁ ଖଣି ଶୁଣିବା ।)

ଭାବୀ । — (କାନ୍ଦୁ କୋଳୁ) ଏ କଣ ! କୋଳୁ ମୁଁ କି କାନ୍ଦୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଖଣି ଶୁଣିଲ ?

କୁଳ । — ଖଣି ଅଗ୍ନି, ଖଣି ଅଗ୍ନି ! (କନ୍ଦୁକୁ ଅଗ୍ନି ଦେଖାଇଲା) ମୁଣ୍ଡ ଦେଖି
ମୁଣ୍ଡି ବ ଦେଖେ କନ୍ଦ — ଖଣି ଅଗ୍ନି !

[ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଦେହେ ଉଠି ପ୍ରସ୍ତାବ ।

(କାନ୍ଦୁ କୁଳ) ମୁଣ୍ଡି ନାହିଁ କେତେ ?

ଭାବୀ । — କାନ୍ଦୁ କା ଦେହେ ଚାଷୀ ବାଣ ଖଣି ନାହିଁ ।

[ଚାଷୀ ସହଚର ଚାଷୀଙ୍କର ଚାଷୀଙ୍କ ଦେହ ପ୍ରସ୍ତାବ ।

କନ୍ଦ । — (ଖଣିକୁ କନ୍ଦ ଦେହ ଦେଖାଇଲା) ମୁଣ୍ଡ ଦେହେ ଦେହେ ।)

କେତ । — ଖଣି ! — ଖଣି !

କେତ । — (ଦେଖାଇଲା କୁଳ ଚାଷୀ ଚାଷୀକୁ କନ୍ଦ) କୁଳ କୁଳ — ଏତେ ବାଣ
ଦେଲେ କେତେ କନ୍ଦ ।

କେତ । — (ଖଣିଙ୍କୁ) କୁଳ କୁଳ ! — ଖଣି କନ୍ଦେଇ — ମୁଁ କାନ୍ଦୁ
କନ୍ଦ ଦେହେ କନ୍ଦ ।

[ଚାଷୀମାନ ସହଚର ପ୍ରସ୍ତାବ ।

କୁଳ । — କନ୍ଦ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦ ! — କା କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦ ?

କେତ । — କୋ କନ୍ଦେଇ ଅଗ୍ନି — ଖଣି, କୁଳ କନ୍ଦେଇ କାନ୍ଦ ।

କୁଳ । — (କନ୍ଦେଇ କୁଳଙ୍କୁ ଦେହ କାନ୍ଦି ଦେଖି କେତେ କନ୍ଦ କୁଳ)
କନ୍ଦ କନ୍ଦେଇ କୁଳ ! — କୋଳୁ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ ?

ଭାବୀ । — (କାନ୍ଦୁ କନ୍ଦ) କେତେ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ !

[ଚାଷୀମାନ ପ୍ରସ୍ତାବ ।

କୁଳ । — କନ୍ଦ କନ୍ଦେଇ ?

ଭାବୀ । — କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ — କାନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ । କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ
କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ — କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କାନ୍ଦେଇ ।

[ଚାଷୀମାନେ ମଧ୍ୟ କନ୍ଦେଇ କାନ୍ଦେଇ ପ୍ରସ୍ତାବ ।

ଭାବୀ । — (କୁଳଙ୍କୁ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ) କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ ?

କୁଳ । — କନ୍ଦେଇ — କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ ! (କୁଳକୁ କନ୍ଦେଇ କାନ୍ଦେଇ
କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ) କନ୍ଦେଇ କନ୍ଦେଇ ।

ଦେଖ — (ଧୀରେ, ଶେଷ ଭାବେ) ଓ ! ଶେଷ ହୋଇ ଥିବୁ ବୋଲି । ସାମାଜିକ
ନିତି ଦେଖିବ ?

ପ୍ରଶ୍ନ — ଦେଖିବ କିପରି ଦେଖିବ ?

ଦେଖ — ଦି-ଶେଷର ଦେଖ-ମତେ ଦେଖିବ ? କେତେବେଳେଯାଏ ଶେଷର
ବଳ ଅଛି କେତେବେଳେ ଯୋ ମତେ ଏଥା ମତେ ଦେଖିବ । ମୁଁ
ଦେଖିବି କିପରି ଦେଖିବି ବା ମତେ କାହିଁକି ।

ପ୍ରଶ୍ନ — କିମ୍ପାଇ ଥିବୁ କି ?

ଦେଖ — ସାମାଜିକ — ମୋର କାହିଁକି — ମୁଁ ଅଛି ଅନ୍ୟଦେଖିବ କିପରି ? ଏକାକୀରେ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରୁ ଯାଏ କେତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମନେ ।

କଥା — ଦେଖିବୁ ସାମାଜିକ, (କହୁଥିଲେ) ଅତି ସମାଜିକ ଏହିଭଳି ବାଲକୃଷ୍ଣ-
ପଥ ଏଥା କହୁଛି ।

ଦେଖ — ଅତି ସମାଜିକ — ଅତି ସମାଜିକ ମୁଁ ଜାଣିଲି କେତେବେଳେ ବାହାର ଶାନ୍ତରୁ
ସିବାକୁ ଦିଅ — ଶାନ୍ତର ଅନ୍ତରାଳ । କଥା, କୁ ଯୋ ଯୋ ମତ ! ଏ
ସମୟ କିଛି ଦିଅ — ପ୍ରକାଶରେ ସମୟରେ ବାଟ ଦିଅବାକୁ ଦିଅ ।
କୁ ମୋର କାହିଁକି ଦିଅ ! ଗୋଟିଏ ସୁଖବଦ୍ଧ ହେଉ ମୁଁ ଦେଖେ ଯି
ବୁଝିବି ଦେଖିବି ଦେଖିବି । ଏ ଯେ ଅନ୍ତରାଳର ସମାଜିକ କହୁଛି
ସାମାଜିକ ପ୍ରକାଶରେ ଦେଖିବି କିପରି ଦିଅବାକୁ ବାହାର ବାହାର ।
ମୁଁ ଜାଣେ ମୁଁ ସୁଖର କି ସୁଖେ ସେ ଏକାକୀ ତଳାଠାରେ । ଗୋଟି
କାଳର ପରାବଳ ଲୁହାରି ଥାଏ । ପରାବଳ ଲୁହାରି ଯାଏ କେତେବେଳେ
ଦେଖ, ସହିରେ କିମ୍ପାଇ କୁ କିମ୍ପାଇ ଦେଖିବାକୁ — ସେହିପରି ତଳେ
ମୁଁ ଶାନ୍ତ ପ୍ରକାଶରେ — ବାହାର କି ତଳେ କେତେବେଳେ ଶାନ୍ତରୁ
ଦେଖି ପ୍ରକାଶରେ । ଦେଖ ଦେଖିବି ସହିରେ କିମ୍ପାଇ ଦେଖ — ଦେଖ
ଦେଖେ ଦେଖେ ବାହାର ସେହିପରି ଶାନ୍ତରୁ ମୁଁ ଦେଖେ, ଦେଖେ
ବାହାର ସୁଖର ଦିଅବାରେ କିମ୍ପାଇ ଦେଖିବି କିପରି, ସେହି
ଅନ୍ତରାଳ ଦିଅ ବାଟି ତଳେ । କୁ ତଳେ — ବାହାର ପ୍ରକାଶରେ — ଦେଖ
ଦେଖେ ଦିଅ ଦେଖେ, ଦେଖେ ପ୍ରକାଶରେ ଦେଖେ — ବାହାର ଦିଅ କିମ୍ପାଇ
ଅନ୍ତରାଳ ଦେଖିବି । କୁ ତଳେ ଏ କାଳର ଲୁହାରେ ବାହାର ଅନ୍ତରାଳ
କାହିଁ — ଦେଖିବୁ ବା ବାହାର ପ୍ରକାଶରେ ବାହାର ଅନ୍ତରାଳ ଦେଖିବି
କିପରି — ସହି ପ୍ରକାଶରେ । ସମସ୍ତେ ସେହିପରି ଦେଖେ ବା
ଦିଅ । ଶାନ୍ତ, ଶାନ୍ତ, ଶାନ୍ତ, ଶାନ୍ତ, ଶାନ୍ତ, କିମ୍ପାଇ ଦେଖିବି ବାହାରରେ କି

[ଗଭେରୁ, ଅଗ୍ନି, ଅବତାର ଓ ମହାବଳ ପ୍ରବେଶ ।

ବେଳ — ଏ ତ କେତେ ?

ବୁଝ — ଦେଖମାନୀକ ଦୃଶ୍ୟର ସମୟ ।

ଗଜ — ଓ ! ତ ରୁଦ୍ଧିତ ! ଯାହା ଦେଖାଇ ଦେଲାଣି । ତାହା ଓ କୁମ୍ଭ ଭର୍ତ୍ତି
ମାୟାବଦ୍ଧ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ତ ଶବ୍ଦ ଏଠାରେ ଲାଗିଲା ଉଚ୍ଚତ ମୃଦୁ—
ସ୍ଵସ୍ଵସ୍ଵ ଇତି ବାହାରିବୁ ତତ୍ତ୍ଵ ।

[ବଦନାଦ ଓ ତାହା ସ୍ଵାଦୀତତ ସହ ଓ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଶବ୍ଦ ସହ
ଦେଖମାନୀକ ଦେଖ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ଅଦ୍ଭୁତମାୟାବଦ୍ଧ ଗୀତ ଗାୟ ପ୍ରବେଶ ।

ଅ: ରୁ: — (ଦୃଢ଼ାବସ୍ଥା ଗୀତ ।)

ସ୍ଵାମୀନାମ ପୁରାଣ । ଗୀତ ବାଦ୍ୟ ।

ଧନେ ଲାଭା ଲାଭିବୁ ଦେଖ ଏହିତ ।

ଦେବେ ମହାବଳେ ଦୃଢ଼ାବ ଅବସ୍ଥାରେ ଶମତ । ସେଥା ।

ନିଶିବେ ଚକ୍ଷୁ ମୟା ତ ମତେ ଦାହା ବାହାଣ,—

ଆସ ସମ୍ପାଦି ସେବୁ ଅବ ବଦନ । ୧ ।

ଦେବୁ ଧନେ ଅସମ୍ପାଦୁ, ଦେବୀ ବଳେ ଦାୟ ଦାୟ,—

ଦେ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଦେବେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣପଦ,—

ତ ମାତ୍ରାୟାମ ତାହୁ ଅବେ ଶେ ।

ଶାସ୍ତ୍ର ଦୃଢ଼ା ସେବେ ଲାଭା ମତେ ମାତ୍ର ନିଅ ତାହା

ଦୃଢ଼ାବ-ଅବସ୍ଥାରେ ବଳ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ-ମୟ । ୨ ।

ସ ବ ଚ ଚ ଚ ଚ ଚ ଚ ।

[ସମ୍ପଦ ସଂଗ୍ରହର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସଭାସଭା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚା
ବିଭାଗ, ଅଧ୍ୟାପକ, ଗାୟକ, ଅବତର ପ୍ରଭୃତି ଶିଳ୍ପୀଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମିତ କରି
ସମ୍ପାଦନା କରିବା ଓ ପତ୍ରିକା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପାବଳୀ ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ବ୍ୟୟ
ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆଦି; ଏହା ଗୁଡ଼ିକରେ ସମ୍ପଦ ସଂଗ୍ରହ ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ଶାଖା ଓ ଶାଖାରେ ସମ୍ପଦ ଓ ଶାଖାରେ ସମ୍ପଦ ସଂଗ୍ରହ ଗୋଟିଏ
ସଭାସଭା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ।]

[illegible]

ସୌ — ଅନେକେ ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟ (ଉପଦେଶ) ବାହାରେ ବାହାରେ — ଶ୍ରୀ

ଜନ ।— (ଭୂତିଆର) ସୁଁ ନାହିଁ ଦେଉଛ । (ନେତା ଭୁଷକୁ ଦେବେଇ ସରଦାର
ପକ୍ଷ ଦେଇ ସରସ୍ୱତୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚାହୁଁ ପ୍ରଦାନ ।)

ବୈଦ୍ୟ ।— ପ୍ରଥମେ ବାମାନ ଦେବ ନବରେ ଧ୍ୟାନର ଲାଗିବାପାଇଁ ଓ ସ୍ୱସ୍ଥ୍ୟବାନ
ଦେବେ; ତପ୍ତରେ ଅଭ୍ୟାସର ପକ୍ଷ ଚାହୁଁ ।— ପଣିତ ତବ ?

ଜନ ।— ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଉପକ୍ରମାଦେ ଅନ୍ୟ ଭୂଷାଧାର— ଦେ
ଅଭ୍ୟାସର ପକ୍ଷ ଚାହୁଁ ।

ବୈଦ୍ୟ ।— ଅପର୍ତ୍ତ ଚାହୁଁ—ଏ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୋର ଧର୍ମେଇ ଅପର ଦେଇ । ଦେବ-
ଗଣ ସମସ୍ତ ଦେବେ ଅଭ୍ୟାସ ମଣି ପଦୋପକ୍ରମେ ଅବକ ଦେଇ
ଭୂଷାଧାରରେ ଅପର ଦେବା ଦେବେ ଧ୍ୟାନର ପଦୋପକ୍ରମ
ଦେବେ ସୁଦେଶବଦ୍ଧ । ଅନ୍ୟ ଧ୍ୟାନର ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ
ନେଇ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ
(ଦେବେଇ ଧ୍ୟାନରେ) ଅନ୍ୟ, ଅପର୍ତ୍ତର ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ
ଅପର୍ତ୍ତର ପଦୋପକ୍ରମ, ଦେବେଇ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ
ଅପର୍ତ୍ତର ପଦୋପକ୍ରମ—ଦେବେଇ ଅପର୍ତ୍ତର ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ

ଜନ ।— (ଧ୍ୟାନରେ) ଧ୍ୟାନ ପଦୋପକ୍ରମ । ଏବେ ଦେବେଇ ଦେବେ
ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ
ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ
ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ
ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ

ବୈଦ୍ୟ ।— (ଦେବେ) ତା, ପଦୋପକ୍ରମ । ଏ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ
ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ
ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ
ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ
(ପଦୋପକ୍ରମ) ଅନ୍ୟ, ଅପର୍ତ୍ତର ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ

ଜନ ।— ଅପର୍ତ୍ତର ପଦୋପକ୍ରମ । ସୁଁ ଅପର୍ତ୍ତର ପଦୋପକ୍ରମ ।

ବୈଦ୍ୟ ।— (ଦେବେ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ) ଦେବେ ପଦୋପକ୍ରମ
ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ

ଜନ ଓ ଜନ ।— (ଅନ୍ୟ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ)

ଦେବେଇ ।— (ଦେବେଇ ଓ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ)

[ଦେବେଇ ଦେବେଇ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ]

ଦେବେଇ ।— (ଦେବେଇ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ ପଦୋପକ୍ରମ)

[illegible]

(ଅଭିନବରାଜ ଯୋଗୀ ଭୌତିକାଳରେ ଭବି ସାଧନବସ୍ତୁ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।)

ରାଜା — (ଅଭିନବ ଯୋଗୀଙ୍କୁ ଅଭିନବରାଜ ସହ ଭୌତିକାଳ ପ୍ରଦାନପ୍ରଦାନ
ନେତୃତ୍ୱରେ ଭବି ଦେଖାନ୍ତି)

ପ୍ରଥମ ମଣ୍ଡଳ, ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ ଭୂମିରେ,

ସମସ୍ତେ ଏ ଭୂମିରେ—ଏହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ

ଦେଖି ଦେଖି, ଅନୁଭବ-ନିବର୍ତ୍ତନ କର ।

ସମସ୍ତ ଏ ଭୂମିରେ ଏହି ଅଭିନବ ସମସ୍ତ

ଦେଖି ସମସ୍ତ, ପ୍ରଥମ ଅଭିନବ କର ।

ଏ ଦେଖି ଅଭିନବ ଯୋଗୀ—ସ୍ୱୟମ୍ ସ୍ୱୟମ୍ ସେ ଦେଖି

ଦେଖି ଅଭିନବ ରାଜା, ତତ୍ତ୍ୱ ଅଭିନବ

ଏହି ଦେଖି—ସ୍ୱୟମ୍ ସେ ଦେଖି, ସେ

ଦେଖି ଦେଖି ସେ ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି, ଏହି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଏ ଦେଖି—ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ।

ଏ ଦେଖି, ଦେଖି, ଦେଖି ଅଭିନବ-ରାଜା,

ଅଭିନବ ଅଭିନବ ଦେଖି-ରାଜା

ଅଭିନବ ଦେଖି ଦେଖି, ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି,

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି

[illegible]

ତଳେ ଏକତା ଚକ୍ର ଶ୍ରୀ ନୟନରେ
 ନୟନ ନାୟକ ଦଳ ନୟନ ସମୟେ
 ନୟନ ସମୟେ ନୟନ ନୟନ-ନୟନେ ।
 ନୟନ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନ ନୟନ
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ—
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ,
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ—
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ,
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ,
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ,
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ—
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ,
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ—
 ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।

ପ୍ରାଣେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ । (ନୟନେ ନୟନେ ।)

ନୟନ — (ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।)

ନୟନ — (ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।)

ନୟନ — (ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।)

ନୟନ — (ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।)

ନୟନ — (ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।)

ନୟନ — (ନୟନେ ।)

[ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।]

ଏ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ନୟନେ ।

1

21

59

34

692

29

ମାଧବ — ଏ ତଥା ମୋ ମନରୁ ଉଠି ଚାହୁଁ ।

ସୁଧା — ତ ଆସିବ ତାହା — କେତେ ଉଦ୍‌ଘୋଷେ ।

ମାଧବ — ତୁ ସେଇଆ ସେଇଆ ।

ସୁଧା — (ଗାଥା ପଢ଼େ) ଏ ତ ଗୀତ ସ୍ମୃତି ?

ମାଧବ — (ଟିକିଏ ଗାଥା ପଢ଼େ) ତମ୍ଭା ଗାଥା —

ମାଧବ — ଏଇଆଡ଼େ ଆସ ।

ସୁଧା — ଏହା ଆଦୌ ହଟି ସରି, ଦେଖେ ଦେଖେ ବାହାଣୀ ସବୁ ତଥା ସ ଏ ମାଧବ
ତମ୍ଭାଙ୍କ ମନରେ ସବୁବେଳେ ଆସେ — ସବୁବେଳେ ସେ ଚାନ୍ଦିନୀ
ଉଦୟରୁ ଲୋକେ ଦିଏ ।

[ଦେଖେଇ ହସ୍ତେ ତମ୍ଭାଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ।

ତମ୍ଭା — ସତରଞ୍ଜ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏକା ଚଳିଯାଉଥିବା ବେଳେ ତହିଁରୁ ।

ମାଧବ — ସ୍ବର୍ଗରେ ଯେଉଁ ଥିବ ।

ତମ୍ଭା — ବାଳିଆସବୁ ତୁ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା କର ।

ମାଧବ — ଦେଖ ତାହା ?

ସୁଧା — (ମାଧବଙ୍କୁ ଚାହିଁ) ଠିକ୍ ଦେଖ । ମୁଁ ଏହିପରି ଚଳିଯାଉଥିବା
ବହୁଥିବ, ସବୁ ଆମର ଚଳିଯାଉଥିବା ସଙ୍ଗେ ମୋତେ ଗୋଟିଏକା
ଦେଖେଇ । ସବୁ, ସାଥୀର ବହୁତ ତମ୍ଭାଟିଏ ହେଉ ଯେ—
ଆମର ଉଦୟ, ସଙ୍ଗେ-ସଙ୍ଗେ । — (ତମ୍ଭାଙ୍କୁ ଚାହିଁ) — ମାଧବ ତ
ଶାନ୍ତି ଉଦୟରୁ ? ସେ ଶାନ୍ତିରେ ବସ ।

ତମ୍ଭା — ଶୁଣିବ ? — ସୁଧା । (ଆଜ୍ଞା ଶାନ୍ତିରେ ବସି ଦେଖେଇ ତମ୍ଭାଙ୍କ ଶାନ୍ତି)
ସୁଧା ଉଦୟରୁ । ତାହା ଥିବ ତ ଉଦୟ ।

ତୋତା ! ତୁ ମୋ ଶ୍ରଦ୍ଧା-ସମ୍ପଦ ।

ତୁ ଆଜି ମୋର ଦେଖ ଉଦୟ । ଦେଖ ।

ମାଧବ ଶୁଣେ ବାସ୍ତବ୍ୟ । ତୋ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସମ୍ପଦ ଉଦୟ ଦେଖେ ।
ତୋ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଉଦୟେ ବସି ଉଦୟ । ସମ୍ପଦ ଉଦୟେ ଉଦୟ ସମ୍ପଦ ।
ତୁ ଉଦୟରେ ବସି-ଉଦୟରେ । ତୋ ଉଦୟ ଉଦୟେ ଉଦୟ ଉଦୟ ।
ସମ୍ପଦ ଉଦୟ ଉଦୟେ ଉଦୟ । ଏ ଉଦୟ ଉଦୟେ ଉଦୟ ।
ତୁ ଉଦୟ ଉଦୟେ ଉଦୟ ଉଦୟ । ତାହା ଉଦୟେ ଉଦୟ ଦେଖ ।

ସୁଧା — ଉଦୟ ଉଦୟ ସରି । ଏ ଦେଖିବାବେଳକୁ ସମ୍ପଦ ଉଦୟେ
ଉଦୟ ଉଦୟେ ଉଦୟ ଉଦୟ ଦେଖ । ଉଦୟେ ଉଦୟେ ଉଦୟ
ଉଦୟ ଉଦୟେ ଉଦୟ ଉଦୟ ଉଦୟ ଉଦୟ ଦେଖ ।

ତମ୍ଭା । — (ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କୁ ମନେ ପକେ) ତମ୍ଭା ! ତାହାଙ୍କର ଶରୀର ଚାହିଁ—
 ତା ଦେହ ଲାଗିତ ସ୍ଥଳରେ ଶାନ୍ତ ହୋଇଛି ନିଶ୍ଚୟ ।
 ତହିଁ ଶେଷରେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ସାହାର ପ୍ରାଣ ।
 ଶୁଦ୍ଧାବେଳେ ସାର ବାହାର ମନେ ବସିବ ଧନ ଓ ଧାନ୍ୟ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମନେ ରଖିବ, ସେ ଯେ ତାକୁ ବସାରେ ।
 (ଦେବତାଙ୍କୁ ମନେ ପକେ)

ସମସ୍ତଙ୍କୁ—ସଦାକାଳ ।

ଅନ୍ଧେ ପ୍ରାଣେ ! ତୋଳାରେ ଧନପ୍ରାଣ ମନେ ରଖି ।
 ଏ ହେ ଧନେ ତାହାର ପ୍ରାଣେ । ତୋଳାରେ ମୋହୁଛନ୍ତି ସତ ।
 ତୁ ହେଉ ନିଜ ଶାନ୍ତର ମନେ ତୁ ଧନେ ତୋଳେ ଏ ମନେ ରଖି ।
 ଅନ୍ଧେ ପ୍ରାଣେ ! ତୁ ଧନେ ତୋଳାରେ—ଧନେ ମନେ ।
 ତୋଳାରେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଧନେ ଏ ସଦାକାଳ ।
 ତୋଳାରେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଧନେ ଏ ସଦାକାଳ ।
 ତୋଳାରେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଧନେ ଏ ସଦାକାଳ ।
 ତୋଳାରେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଧନେ ଏ ସଦାକାଳ ।

[ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ]

ଅନ୍ଧ । — ସାର ବୋଲୁ । ତମ୍ଭା ! ତାହାଙ୍କର ସଦାକାଳ ଶୋଭାରେ ଅନ୍ଧେ ପ୍ରାଣେ
 ତୋଳାରେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ।

ଅନ୍ଧା, ମନ, ମନ, ତମ୍ଭା । — (ଧନେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ)

ଅନ୍ଧ । — ସାର ବୋଲୁ । ତମ୍ଭା ! ତାହାଙ୍କର ସଦାକାଳ ଶୋଭାରେ ଅନ୍ଧେ ପ୍ରାଣେ

ଅନ୍ଧା । — ସାର ବୋଲୁ । ତମ୍ଭା ! ତାହାଙ୍କର ସଦାକାଳ ଶୋଭାରେ ଅନ୍ଧେ ପ୍ରାଣେ

ଅନ୍ଧା । — ସାର ବୋଲୁ । ତମ୍ଭା ! ତାହାଙ୍କର ସଦାକାଳ ଶୋଭାରେ ଅନ୍ଧେ ପ୍ରାଣେ

ଅନ୍ଧା । — (ଧନେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ) ତମ୍ଭା ! ତାହାଙ୍କର ସଦାକାଳ ଶୋଭାରେ
 ଅନ୍ଧେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ ଏକାକୀରେ ଅନ୍ଧେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ
 ଅନ୍ଧେ । — ସାର ବୋଲୁ ।

ଅନ୍ଧା, ମନ, ତମ୍ଭା । — (ଧନେ ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣେ) ଏକାକୀରେ ଅନ୍ଧେ ପ୍ରାଣେ ।

ଅନ୍ଧା । — ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ
 ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ
 ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ ଏକାକୀରେ

ଶାମ । — ମୁଁ କି କୁହୁଛି । ସମାଧାନକର ! — ଏହା ମୁଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱପ୍ନର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ
 ଉଦ୍ଧାରଣ ଦେଖି ଦେଖି ମନର ଦ୍ୱାନ୍ତ ଦୋହରଣ । ତୁମ୍ଭେ ବାସୁଦେବର
 ଦୟାକାରୁ ଆସି ମାଳତୀ-ରାଜ୍ୟରେ ବସି ମନଃମାନସବ୍ୟସ୍ତ ହେବ
 ଶୌଭାଗ୍ୟ ସେବକ ଚକ୍ରପାଣି ଏହି ସମୟରେ ତୁମ୍ଭେ ମୂର୍ଖମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
 ଆସି ଥୁଲ ସୂକ୍ଷ୍ମକୁ ବୁଝିବେ — ମୁଁ କି କହୁଛି ଦେଖୁଛି । — ତୁ ଆଜି
 ଦୋହରଣ କ'ଣ ?

ଶାମ । — ତୁ ଆଜି କହୁଛ ଗାଁ — ଆଜିକି ତୁମ୍ଭେ ଯେତେବେଳେ ଘରା
 ଦଳୁଥିଲୁ ସେ ଆସିବାବସି ଅନୁରୋଧ ଦେଉଛୁ । ସେହି ସମୟରେ
 ସ୍ୱପ୍ନାବସ୍ଥାରେ ବସି ଦେବରେ ପ୍ରାଣର ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ବସ୍ତିର ଗହ୍ୱ । ତେ
 ସେ ସମୟର ନିମ୍ନମାନ ଗାଁରେ ମନ ଦେଖୁଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ବସୁଥିବା
 ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିମ୍ନମାନେ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତିର ଗାଁରେ ଗାଁରେ ବସି ଦେବରେ ।
 ଯେତେବେଳେ ଘରା ଦେବରେବେଳେ ଆସି ବାସୁଦେବର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ
 ଅଭ୍ୟାସସମ୍ପାଦନ ଦୟାକାରକ ସେ ତୁମ୍ଭେ ବସି ମନ ଦେଖୁଥିଲୁ । —
 ଏହିର ଭୂତାତ୍ମା ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବାସୁଦେବର ଗାଁ ।

ଶାମ । — ଏ ବସ୍ତିର ଗାଁରେ ପ୍ରାଣ ଗାଁରେ ଦେଖ । ତୁମ୍ଭେ ବସିବାବସି ସେହି
 ଅନୁରୋଧ ଗାଁ, ସେହି ଅବସ୍ଥାରେବେଳେ ସେହି ମନ ଦେବରେବେଳେ ଗାଁରେ
 ଦେବରେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଦୋହରଣ । — ତ ତୁମ୍ଭେ, ତେ ଦେଖୁଛି । —
 ତୁମ୍ଭେ ବସିବାବସି ଗାଁରେ ଗାଁରେ ।

ଶାମ । — ମୁଁ ବ ସେହିବା ଗାଁରେ, ଆଉ ସେହି ବସ୍ତିର ସମ୍ପର୍କରେବେଳେ ମନେ ମନେ
 ଗାଁରେ ।

ଶାମ । — ସେହି ଅନୁରୋଧ ଦେବରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦୋହରଣ କ'ଣ ?

ଶାମ । — ଗୋଟିଏ ଅନୁରୋଧର ପ୍ରୟୋଗର ଗାଁ । ଦେବ ଗାଁରେ ଅନୁରୋଧ ବସି ତୁମ୍ଭେ
 ସେହି ବସ୍ତିର ଆସି ଗାଁରେ ଗାଁରେ ଗାଁରେ ଗାଁରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ
 ଗାଁରେ । ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୋଧ ବସି ଆସିବାବସି — ଆଉ ଗାଁରେବେଳେ ଅନୁ-
 ରୋଧ ଦେଖୁଛି ଗାଁରେ ?

ଶାମ । — ମୁଁ ଦେଖୁଛି ।

ଶାମ । — ଏହା ସେହି ବସ୍ତିର ବସ୍ତିର ଗାଁରେ ଗାଁରେ । (ଦେବରେବେଳେ ଗାଁରେ
 ଗାଁରେ) —

ଦେବୀ ଗାଁରେ । ଆଉ ଗାଁରେ ।

ଦେବୀ ଦେବୀରେ ଗାଁରେ ଗାଁରେ ।

ଦେବୀ ଦେବୀରେ ଦେବୀ ଗାଁରେ ଗାଁରେ । ଦେବୀ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶୁଭ ଚାନ୍ଦ ଦେଖୁ ନ ଦେଖ,
ତୋରୁଛୁ ତବ ଆତ୍ମ ଦେବେ କଥାକେ ।
ହେବୁ କାବଳେକୀ ଦାର୍ଯ୍ୟଭୁଞ୍ଜନ ମନ୍ତ୍ରୀ
କୋଟପ୍ରତାପେ ମୋହେ ଭାବୁକ ଲକ୍ଷୀ
କିମ୍ବଦନ୍ତୀ-ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଛନ୍ତି ହେବୁ ରାଜି
କାହୁଁ ଶାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ଅସୁର । ୧ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦେବେ ଭାବ ହୁଏକ
ପଥ ଚଳେଇ ଶାନ୍ତ ଦୟାସମ୍ଭବ
ସେ ବଡ଼ ଦେବ ସବୁ ପ୍ରଭା ଦେଇ ମନ୍ତ୍ରୀ,
ପ୍ରେମବର୍ଣ୍ଣନା ଗାଥା ଚଳେଇ ଦାନ୍ତବୁ
କାଳାକୋଟା ଶାନ୍ତାଳ ଅଛନ୍ତି ଶୁଭ ସବୁ
କାହୁଁ ଅଛନ୍ତି ଚଳେଇ । ୨ ।

ହୃଦୟେ ସତୀ କାଳାକୋଟ-ଦାନ୍ତାଳ
କି ଶାନ୍ତ ଦାନ୍ତ କି ଶାନ୍ତାଳ ହେବୁ
ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦେବେ ଚଳେଇ ଶାନ୍ତ ଦାନ୍ତ
ହୃଦୟେ ମୋହେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଶାନ୍ତ
ଚଳେ କି ଦୟାସମ୍ଭବ ଦେବେ ଶାନ୍ତାଳ ଦାନ୍ତ
ଚଳେ ଶାନ୍ତ ଦେବେ । ୩ ।

ଭାଷା — ଶୁଭ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦେବ ।

ଭାଷା — ଶାନ୍ତ ଦାନ୍ତ କି ଶାନ୍ତାଳ ?

ଭାଷା — ଶାନ୍ତ ଚଳେଇ ଶାନ୍ତ ।

ଭାଷା — ଅତି ଦେବ । ସତୀ ମାୟା, ସତୀ ମାୟା, ହୃଦୟ ଦୂର୍ବେ ଶାନ୍ତ ଦାନ୍ତ
ଚଳେଇ ଶାନ୍ତ ।

ଭାଷା — ଶୁଭଭାବ ?

ଭାଷା — ସେହି ଶାନ୍ତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦେବେ ଶାନ୍ତାଳ—ଦୃଷ୍ଟି ଶାନ୍ତାଳ ।

ଭାଷା, ଶାନ୍ତ — ଦେବୁ (ଶୁଭଭାବ ଶାନ୍ତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦେବେ ଶୁଭଭାବ ।)

ଭାଷା — ଶାନ୍ତ ଏକା ଶାନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେବେଶ୍ୱର ଶାନ୍ତ ଦେବେଶ୍ୱର — ଶୁଭ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦେବେଶ୍ୱର ଶାନ୍ତ ଦାନ୍ତ ।

ଭାଷା — ସେ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତାଳ ଦେବେଶ୍ୱର । ଶାନ୍ତ ଦେବେଶ୍ୱର ଶୁଭ । ଶୁଭ ଦେବେଶ୍ୱର ଦେବେଶ୍ୱର ଶାନ୍ତାଳ ଶାନ୍ତାଳ ଦେବେଶ୍ୱର

ସାଧୁ — ଆଉ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନକୁ କହ ! ମୁଁ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଅନେକ ଦର ଦେଖିଛୁ ମାତ୍ର
ଏକକ୍ରମେ ସତରେ ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ମାତ୍ର ଏକକ୍ରମେ ସତରେ ଦେଖି
ନାହିଁ । — ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନକୁ କହ ! ସତରେ କେତେ ?

ସାଧୁ — ଏକ କେତେକ୍ରମେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନକୁ ସାଧୁ କେତେକ୍ରମେ ଦେଖିଛୁ — ସତରେ
ଏକ କେତେକ୍ରମେ ସେ ଦେଖି ଅଛି ମୋତେ ଦେଖିଛୁ :

ସାଧୁ — କେତେ ଚିତ୍ତ ଦେଖ !

ସାଧୁ — ସୁନ୍ଦର ଲକ୍ଷଣବଦ୍ଧା କହୁ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ।

ସାଧୁ — ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଲକ୍ଷଣବଦ୍ଧା ।

ସାଧୁ — ମୋର ଲକ୍ଷଣବଦ୍ଧା କେତେ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ । ସୁଦ୍ଧା ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ
ଲକ୍ଷଣବଦ୍ଧା — ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଏକ କେତେକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଲକ୍ଷଣବଦ୍ଧା
ମୋର ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଲକ୍ଷଣବଦ୍ଧା କେତେକ୍ରମେ ।

ସାଧୁ — କୁହେ ମୋର କୁହେ — ଦେଖ ! ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ କୁହେ ସେ ଦେଖେ
ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ କୁହେ କେତେକ୍ରମେ । ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ କୁହେ କେତେକ୍ରମେ
ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଏକକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଲକ୍ଷଣବଦ୍ଧା
ଦେଖେ କୁହେ ଏକ କେତେକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ ଏକ
କେତେକ୍ରମେ କୁହେ । ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ କେତେକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ
ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ ?

ସାଧୁ — ମୁଁ କୁହେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ । ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ
ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ
କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ
କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ ?

ସାଧୁ — କେତେକ୍ରମେ ?

ସାଧୁ — କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ । ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ
କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ
କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ
କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ
କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ
କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ

ସାଧୁ — କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ ।

ସାଧୁ — କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ କେତେକ୍ରମେ । କେତେକ୍ରମେ
(ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବିଷୟ)

ବୃନ୍ଦାବନ ଚଉକ ।

କଥା — ପୁଣି କାହା ?

କଥା — ହୁଏ, ସରସ୍ବତୀର ସନ୍ତାନ—ବନ୍ଦୁ ବନ୍ଦୁ ବନ୍ଦୁ ! (ବନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଲୁହ ଖୋସୁଥିବା) ।

କଥା — ମୋର ସଫାର ଦୁଇ ଦୋରସୁଣ । ସ୍ବାମୀର ଶୁଭକ୍ଷେପର ଦୋର ବୋଲୁ ମନର ଦେବେଶ୍ବର ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁ ମୋର ସଂସାରର ଉଚ୍ଚ ଯୋଗୀ ଦରବାରୀର ଏ ଦେବକୁ ଅବିସ୍ତରେ । ସେ ବୁଝନ୍ତି ସତ୍ତା ଅର୍ଥ ଏ ସଂସାରର ବଡ଼ ଦେବ ମୋର ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ ବାର୍ଦ୍ଧନେ ରଜନୀ ଦେବୀରୁ ମୁଁ ଲୋକ ଦୋର ବଡ଼ରେ ଚନ୍ଦ୍ର ବାହୁର । ସରସ୍ବତୀ ଦେବୀ ମୋର ଯଥାସମ୍ପଦ ବଡ଼ରେ ଲୁଗା ମୋର କାବର ଅର୍ଥର ବରୁ । ଏକା ଅମର ହୁଏଣା ବୁଝାଣା ବୁଝେବାରା ପର ଦୟାସୀ ଦେବ ମନର ଦାସ ।

କଥା — ଓ—ସେ ତ ସ୍ବର ଅଛ ବୁଝାଣାଏ ବୁଝମାନଙ୍କୁ ଦାସରେ ଘରାବ ଦେ ବଡ଼ ଦେବପ୍ରାଣେ । ଦେବର ଦେବେ ଦେବେ ଶରମରେ ବୁଝାଣାଏ ଦାସରେ ସମ୍ପାଦିତ ଦୋର ଉପବାସ-ଲୋଚନେ ଯେଉଁ ଦେବପ୍ରାଣ । ବୁଝେବାରା ସାଥୀ ଦେବରା ଅଛୁ ରାବ ହିଁ ଦୋରବଦନ ଦୋରା—କଥା—ସାଥୀ ସରସ୍ବତୀ । ସେ ମୋର ମାତ୍ର ବନ୍ଦୁ ଅସ୍ବର ସ୍ବେଦ ବରୁ । ସ୍ବର ଏବେ ଏତାପରି ବଦାନ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ ବୁଦ ଦେବପ୍ରାଣ—ସ୍ବାମୀ ଶରୀରସୁରେ ।

କଥା — (ଲୁଗା) ଦେବ ସ୍ବର

କଥା — ଅଛୁ ପ୍ରାଣରା !

କଥା — ସର ମତେ ବର ! ସ୍ବର, ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦୁ ଉପବାସର ଶରୀରର ବର ଦେବ । ମୋଟିଏ ଦାସ ରାବୁ ପ୍ରକାଶକ—ଅଛୁ ଦାସ ମୁଁ ସେଇ ଦେବପ୍ରାଣ, ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ ବୁଦରେ ସ୍ବାମୀର ଶରୀରରେ ।

କଥା — ଏ ଦେବର ବର ।

କଥା — ହୁଏ ପ୍ରାଣରା ଦେବେ ଶର ଦେବପ୍ରାଣ । (ପ୍ରାଣରାଣୀଏ ଶରଦେ ଶରୀରେ ଲଗାଇ ଦେବ) ଲଗାଇ ଦେବୁ ଶରୀର ପ୍ରାଣ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ ବୁଝର ଅନୁପ୍ରାଣ ଅଛୁ ଏକ ସଂସାରରେ ବୁଝର ଶରୀରୀରର ଶରୀର ଦେବେ ଦେବ ଦେବ ।

କଥା — ମୋର ଏକେଶ୍ବର ଶରୀର ଦେବ ମୋର ମୁଁ ପ୍ରାଣର ଅନ୍ତରାଳରେ ଶରୀରର ସ୍ବର ଦେବ ତ ସ୍ବର ।—ବୁଝ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁଁ ଏକେଶ୍ବର ଶରୀର ଦେବ ଦେବ । ସରସ୍ବତୀ ଦେବୁ ସର୍ବ ମୋରୁ ଅସ୍ବର ସରାଶ ଦେବ ଦେବ ଶରୀରରୁ ଶରୀର ଦେବ ।

ଫଳ ।—ବୁଦ୍ଧର ବୁଦ୍ଧ ସବୁଠି ଦେଉ ।

ଫଳ ।—ବୁଦ୍ଧର ବୁଦ୍ଧରେ ଶୁଦ୍ଧଚେତନା ଶକ୍ତି । (ଶେଷ ଫଳରାଶି ଉପାଦେୟା ।)

ଫଳ ।—ସର୍ବ ଶୁଦ୍ଧର ଦେଉ ।

[ଶରଣ ଗାଳିବେ, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ମାଧବ, ଗଙ୍ଗା ଓ ସାଧୁ
ବର ପ୍ରସାଦ ଓ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକମାର୍ଗରେ ଗତି ପାଇଁ
ପ୍ରବେଶ ।

ଅ, ବ, —(ଦୃଢ଼ ଶକ୍ତିର ଗତି ।)

ସମସ୍ତ ହିତ । ଶାଳ ଶେଷତା ।

ବିଦ୍ୟା-ପାଠଠାରୁ ଗାତ୍ର ଅତି ।

ପ୍ରମଦ ସୁଖ-ମୁକ୍ତି-ବ୍ୟାପୀ । ଦେବ ।

ବ୍ୟାପୀ— ପ୍ରମଦ-ସୁଖ-ମୁକ୍ତି

ଯେତେ ଶାଳିବେ ଦେବ ଶରଣେ,

ଦେବରେ ବଢ଼ିବେ ପ୍ରମଦ ମିତ୍ର—

ସମସ୍ତ-ସୁଖ-ମୁକ୍ତି-ବ୍ୟାପୀ । ୧ ।

ପ୍ରମଦ ସୁଖର ପ୍ରମଦଗ୍ରାସେ ପାରି,

ଦେବ ଶରଣେ ପ୍ରମଦ-ସୁଖ-ମୁକ୍ତି

ପ୍ରମଦଗ୍ରାସୁ ପ୍ରମଦ ଶରଣେ ପ୍ରମଦ

ଦେବ-ଶରଣେ ପ୍ରମଦ-ଶରଣେ । ୨ ।

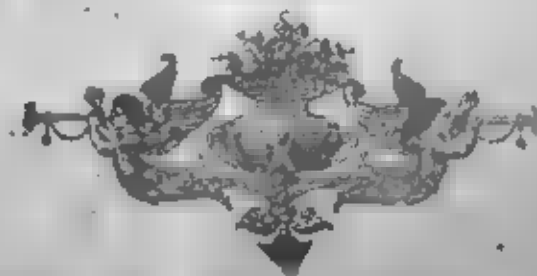
ଦେବ-ଶରଣେ ପ୍ରମଦ ଶରଣେ,

ଦେବ ଦେବରେ ପ୍ରମଦ ମିତ୍ର ଶରଣେ,

ପ୍ରମଦ ଶରଣେ ଦେବ ଦେବେ ଦେବ—

ପ୍ରମଦ-ଦେବ-ଦେବ-ଦେବ-ଦେବ । ୩ ।

ପ୍ରମଦ ଶରଣେ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଭିନୟ ।

ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ । ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼ ଅନ୍ତରାଳର ମନ୍ଦିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ।

[ମାଦଳ ବେଗ ବେଣା, ଚାନ୍ଦି ପ୍ରବଳ ଚଳଣିରେ ଓ ମଙ୍ଗଳା, ଘାଗୁଳୀ ପ୍ରବଳ ଚଳଣିରେ ମାଦଳ ବେଗ ଶୁଣା ।]

(ଗୀତ ।)

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିରକୁ ଚାନ୍ଦି । ପ୍ରେମ ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି । ବେଗ ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି ।
ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ପ୍ରେମ ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି । ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି ।
ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ପ୍ରେମ ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି । ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି ।
ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି । ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି ।
ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି । ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି ।
ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି । ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦି ।
[ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ।]

ସୁବର୍ଣ୍ଣଚାନ୍ଦିର — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ! (ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର !)

ଘାଗୁଳୀ — (ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର !) ଚାନ୍ଦିର ! ଚାନ୍ଦିର ! ଚାନ୍ଦିର !

ସୁବର୍ଣ୍ଣଚାନ୍ଦିର — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ! — (ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର !) ଚାନ୍ଦିର !

ଘାଗୁଳୀ — (ଚାନ୍ଦିର !) ଚାନ୍ଦିର ! ଚାନ୍ଦିର !

ମଙ୍ଗଳା — କୁ ଅମ ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର !

ଘାଗୁଳୀ — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର !

ଘାଗୁଳୀ — କୁ ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ।

ଘାଗୁଳୀ — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର !

ଘାଗୁଳୀ — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ।

ଘାଗୁଳୀ — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ।

ଘାଗୁଳୀ — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର, ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ।

ମଙ୍ଗଳା — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର — ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ।

ଘାଗୁଳୀ — କୁ ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ଚାନ୍ଦିର ।

ବିଶ୍ରା । — ସେ କାଳରେ ଦେବଦେବେ ଅସନ୍ନ ସେ ଅମ ସମୟେ ପଥା ଦେ
 ଶାନ୍ତି, ତାହା ! ଶାନ୍ତି ମେଳ ଦେଖିଲେ ଅମରୁ ଶୁଣି ତର ଲାଗେ,
 ତୁ ଅମ ଦେବେ ଶାନ୍ତି ଲାଗୁନା ନିଶ୍ଚୟ, ଅମରୁ ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି
 ଦେଖିଲେ ଅମର ବଳ ଦେବ ନ ଶାନ୍ତି ନ ଶାନ୍ତି ଲାଗୁନା—ତୁ ଅମର
 ଲାଗୁନା ।

କାଳ । — ଲାଗୁନା ବଳ ଦେବ ?

ବିଶ୍ରା । — ବଳ ଲାଗୁନା ଦେବ ! ଅନ୍ତ ଦେଖିଲେ ଶାନ୍ତି ତର ଦେବେ ?
 ଦେଖିଲେ ଏମନ୍ତେ ତର ଦେବେ ?

ବିଶ୍ରା । — ଅମ ଲାଗୁନା ଅମେ ଅମେ ମିଶ୍ର ଶାନ୍ତି ଅସନ୍ନ, ଅନ୍ତ ସେ ସେ
 ଶାନ୍ତି ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ଶାନ୍ତି ଦେବେ ଲାଗୁନା ।

ବିଶ୍ରା । — ସେ ଅମ ଲାଗୁନା—ସେ ସାଦେବ ଲାଗୁନା ।

କାଳ । — ଏ ଅମ ଦେବ ମେଳ ଲାଗୁନା ।

ବିଶ୍ରା । — ଦେଖ ଲାଗୁନା ଦେବ, ଲାଗୁନା, ବଳ ଦେବେ । ଦେଖିଲେ ଦେବ
 ଶାନ୍ତିରେ ଶାନ୍ତି ଲାଗୁନା ବଳ ଲାଗୁନା—ତୁ ନ ଶାନ୍ତି ଏବେ
 ଦେଖିଲେ ତର ଦେବେ ଦେବ ।

କାଳ । — ଅନ୍ତ ଦେବ, ଶାନ୍ତି ବଳ ତା ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଦେବେ ଲାଗୁନା
 ବଳ ।

ବିଶ୍ରା । — ତର ଶାନ୍ତିରୁ । ଦେଖିଲେ ଅମ, ଦେଖିଲେ ଏ ଶାନ୍ତି ? ତର ଦେବେ
 ଅମ ବଳ ଶାନ୍ତିରୁ ? ଲାଗୁନା, ଶାନ୍ତି ବଳ ଶାନ୍ତି ଦେବେ ବଳ
 ଶାନ୍ତି ଅମେ ଦେଖିଲେ ଦେବେ ଦେବେ ମତ ଶାନ୍ତି ଦେବେ ।

ବିଶ୍ରା । — ମତ ଶାନ୍ତି ଅମ ଦେବେ ଶାନ୍ତି ଦେବେ ଶାନ୍ତି ଅମେ—ଅମେ ଶାନ୍ତି
 ଶାନ୍ତି ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ, ଦେବେ ଦେବେ ଶାନ୍ତି
 ଶାନ୍ତି ।

କାଳ । — ମତ ଶାନ୍ତି ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ—ଅମ ମତ ଶାନ୍ତି,
 ଦେବେ ଦେବେ ।

ବିଶ୍ରା । — ଅନ୍ତ ଅମେ ଦେବେ ଦେବେ ଅମ ମତ ଶାନ୍ତି । — ଦେବେ ଦେବେ
 ଦେବେ ଦେବେ । ଅମେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ । ତୁ
 ଅମେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ।

କାଳ । — ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ, ଦେବେ ଦେବେ
 ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ ଦେବେ, ଦେବେ ଦେବେ

କୁମର ବନ୍ଦିତ । ସେହିଦିନ ପଡ଼ାଶୁଣରେ ମଠ ତ ଦେବ ସେବଣୁ
ମୁଁ କୁମର ମୁଁ ଲୁହେ ଲାହି ।

ବେଣୁ ।—ଅମେ ପଣ ବନ୍ଦୁକିଁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର—ବନ୍ଦ ବନ୍ଦୁ ।—(ଅନ୍ୟ
ସୁବଚନସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ) ବ ?

ଅନ୍ୟ ସୁବଚନସମ୍ବନ୍ଧ ।—(ଦାତ ଦେବ) କମଳେ ଏହିପରି ବନ୍ଦୁକିଁ, ବନ୍ଦୁକିଁ,
ବନ୍ଦୁକିଁ ।

କାନ୍ତ ।—ବନ୍ଦ, କୁମରାଦି ବନ୍ଦରେ ଗୋର ବନ୍ଦୁ ଗନ୍ତାଏ ବେଳ—ଗୋର
ପ୍ରାଣ ଯାଏ ବେଳ ।

ମଠ ।—ଦେବ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଛି—ଅତି କୁଳ ଚିତ୍ତ ଅମଳ ।

[ସଙ୍ଗୀତର ପ୍ରବେଶ ।

ସୁବଚନସମ୍ବନ୍ଧ ।—(ଦାତ ଉଠାଇ) କମଳେ !

ସଂ ।—(ଦାତ ଉଠାଇ) କମଳେ ! କମଳେ ! କୁମରାଦି ବନ୍ଦ ବନ୍ଦୁକିଁ ?

ବେଣୁ ।—ଅତି ବନ୍ଦ ବନ୍ଦୁକିଁ, ଅମର ଦାତ ଲୁହେ, ଲୁହେ ଲୁହେ ଅତି ବନ୍ଦ
ଲୁହେଲେ ।

ମଠ ।—ଶାସ୍ତ୍ର, ଶାସ୍ତ୍ର ଅମ ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ଦେଖି ।

ସଂ ।—ଶ୍ରୀ ଚ ଦେଖିଲେ—କୁମର ଭବକୁ ଲେଖ ।

କାନ୍ତ ।—କୁ ବେଳେ ଦେଖିଲେ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଖି, ଅମର ବନ୍ଦ ଅଛି—ଏହି
ବେଳେ ଦେଖିଲେ ଅଛି ।

ବେଣୁ ।—କୁ ମଠରେ ବନ୍ଦ ଶାସ୍ତ୍ର ଲୁହେ—ଅମେ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଖି ଲୁହେ, କୁ
ଅଛି ଏହି ଦେଖି ଶାସ୍ତ୍ର ।

ସଂ ।—କୁମ ସୁଲ ଦେଖିଲେ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଖିଲେ ଅଛି—ବେଳେ ବେଳେ
ଦାତ । ଦେଖିଲେ କୁମ ଶାସ୍ତ୍ର ଚ ଅନ୍ୟ ଦାତରେ ଅଛି ଦେଖି
ଦେଖିଲେ ବେଳେ ଅଛି, ଅଛି ।

ସୁବଚନସମ୍ବନ୍ଧ ।—ଶ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ—ବେଳେ ବେଳେ—ଦେବ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଛି ।

[ସଙ୍ଗୀତର ପ୍ରବେଶ ।

(ଦାତ ଦେବ) କମଳେ !

କୁମ ।—(ଦାତ ଉଠାଇ) କମଳେ ! କମଳେ !—ଅତି କୁମରାଦି ବନ୍ଦ ବନ୍ଦୁ
ଦେଖିଲେ ।

ବେଣୁ ।—ଅତି କୁମରାଦି ବେଳେ ଦେଖିଲେ । ବେଳେ ବେଳେ ଦାତ
ଦେଖିଲେ ବେଳେ ବେଳେ ଦାତ ଦେଖିଲେ ।—ଅତି କୁମରାଦି
ବେଳେ ଦେଖିଲେ ।

1998

Q.

59

ବିଦ୍ୟା ଦୟା । ଅନ୍ତଃସ୍ଵର-ପ୍ରୟୋଗ ।

[କାବ୍ୟର, ଚରଣର, ବୃତ୍ତବଦ୍ଧ, ଓ ପ୍ରକାଶର ଅର୍ଥ ।]

ପ୍ରଥମ । — ମା କାବ୍ୟର, ସ୍ଵ ଅନ୍ତଃସ୍ଵର ଏବଂ ଚରଣର ଗୁଣ ଓ ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ମେଘ ଏବଂ ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ । —

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ପ୍ରକାଶର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣର ଗୁଣ ।

ଅବଦ୍ୟ-ଅନ୍ତର ପ୍ରଭୁ ଅଳସ ଶେଷକୁ
 ଲୁପ୍ତାନ୍ତ ଲେବକୁ ଶେଷର ଅମେଷ ।
 ତାଙ୍କ ଉପାଦେରେ ଦେଖ-ବନ୍ଧୁ-ସାଧୁସଙ୍ଗ
 ମନୁଷ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରର ଧୂଳି ଉଠିଲେ-ସେଠାରେ
 ତମରାଏ ଯୋଗ—ଯାଏ ତମରା ସଂସାରେ ।
 ସାଧନା କୁ ଲାଭାବନା ଶୁଣି ସେ ସାଧନ !
 ସାଧନ ଉପଦେଶ ମୋର ଉପଦେଶର
 ଏକମ ସୁଧାମୟ ।—ଅନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଦେବତା
 ଅବଦେଶ ଦେଲେ ତାହା ଦେବ ସୁ ଅନ୍ତର ।

କବି ।—(ସ୍ତବ୍ଧରେ) ସାମାଜିକ !

ଦେବ, ସୁ ତାହାର ଦେବେ ଶୁଦ୍ଧିରେ ଅନ୍ତର ।
 ବଳସମ ବାଦେ ମୋର ପ୍ରଭୁ ମନୋହର ।
 ଦୟାବା ଅନ୍ତରା କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତରା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ସାଧୁଶୁଦ୍ଧି କର, ମୁଁ ଦେବେ ଦିନା ବର
 ଏବ ବା ଦେବେ ? ସାଦା ଅନ୍ତ ଅବଦେଶ
 ଆଉ ଶୁଦ୍ଧି ଦେବାଇ ଅନ୍ତ ଏକ ସୁଧା ।

ପ୍ରଭୁ ।—ମା ଲାଭାବନା । ଏ ଅନ୍ତ ଅବଦେଶର ଅନ୍ତ ଦେବ । ତୁ ବୁଝିବନ,
 ଦେବବଦ ।

ସଦ୍ୟାସ ଅନ୍ତର ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତ ଦେବେ କର—
 ଏକସ୍ଥାନ ବହୁବେଦ ଦୋହନ ଅନ୍ତର ।
 ଦୁର୍ଗ ଦେବେ ଦେବେ ସାଦ ଦୃଢ଼େ ଦୃଢ଼େ ପୁଣି
 ଉପଦେଶ ଦେବା ଦେବେ ସଦ୍ୟାସ ବଦେ ।
 ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର ସ୍ୱେଦ ମୋ ପ୍ରତି ଦୋହର
 କରା ଅନ୍ତ ଦେବେ, ମୋର ଦୋହ ପ୍ରତି ପୁଣି
 ଦେବ ସମଦେବ—ବନ୍ଧୁ ଦେବତାକୁ ସଦ
 ଦେବତା ଦୋହର ବଦ ମନୁଷ୍ୟାନ୍ତର—
 ଅନ୍ତର ଦେବେ ଦୃଢ଼ ଦୃଢ଼-ବଦେ ।
 ଦେବ ଦେବ ମୋର ଦୋହ ଅନ୍ତର
 ଦେବ କେବେ ଦେବତାରେ ଅନ୍ତରାନ୍ତର—
 ସୁଦ୍ଧୁ ଦେବେ ଦେବ ସଦେ ପ୍ରଦେଶ ।

ସଦା ।—ସୁନୀତ । ୧୧ ଅବ ପ୍ରସାଦ ।

କେବଳ ଗାନ୍ଧି ଚିନ୍ତା କେବଳ, ନାହିଁ କେବଳ

୨୨୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଶହ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ଶହ ଟଙ୍କା

ପ୍ରାଚୀନ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରକାରର ଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଏ ବାବଦରେ ଶୁଣି ପଡ଼ି ପ୍ରଶ୍ନକାରୀ—

କେ କଲେ ଶ୍ରମେ ସୁଧି ଶତ ସଫଳତା

—TODAY'S SPECIAL OFFER—

[illegible]

ଦାଦା ଶ୍ରୀ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଗୁପ୍ତାଙ୍କ ସ୍ମୃତି—

ସେ ଚଳେ ତାହାର ଅତି ବଞ୍ଚିବାର ଦେଖ । (ସ୍ବପ୍ନାବସ୍ଥାରେ) ।

୧୧- (ଶେଷର ଶେଷର) ୧ ମା ! ଶେଷର ଶେଷର !

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

—ସଂପାଦକଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାଂଜଳି

ପୌର ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ପୃଷ୍ଠାରେ ଗଠିତ

କ୍ଷମା ପାଇଁ ଦେଇ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଦେଇ

১৯৯৭ ১৯৯৮ ১৯৯৯ ২০০০ ২০০১

0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000 0000

୧୯୯୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୫ ତାରିଖରେ

754900 C910 6500 08

1999-2000 2000-2001 2001-2002 2002-2003

2019-2020

735 8 9 1 808 808 808 808 808

910 500 20000 950 9105 50

ଉତ୍କଳପ୍ରଦୀପକେ ଯେତେ ଘଟେ ସେତେ ଦେଖା

ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର କର ।

କେଶି ମୋ ମାୟାକି କରା, ମୋ କୁଣ୍ଡ ମୋର,

କେତେ ଦୈନିକ—ଜାଣ ଦେବ ଦେଖିଯାଏ ।

ସମ୍ପାଦକ (ପ୍ରକାଶକ) ଶ୍ରୀମତୀ !

ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ, ତେଣୁ ସେହି ସମୟରେ ତାହା ଘଟିଲା ।

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରୁଛି

ଅବଧା ବାଳାୟ,—ବାଦ ଏତାକୁ ଅଦେଶ
 ଶାନ୍ତ ହୁଁ କୁମରଣ, ସେ ଶବ ମୋହର ।
 ରଞ୍ଜିତ ଜୀବନ ମୋର—ତୁମ୍ଭକୁ ସଦା
 ଦେଖଇ ତମାଙ୍ଗୁଣକୁ ଦେହ-ବୋଲେ ମୋତେ ।

ବୁଝ ।—କାଳୀର ଦେବେ ବାଦ-ରାଜାରେ ଅବଧା ଦୋଇତାହିଁ—ଅଶବ ବାହୁଡ଼
 ମତେ ଚକ୍ରପାଞ୍ଚିକ ସେ ଶାନ୍ତ ବାହୁଁ !

ଚକ୍ର ।—କାଳୀର ଶବ ବୁଦ୍ଧମଣି ହୁଅ ସପାରେ ଦୁର୍ଲଭ । ଏତେ ଧନ ଆଉଁ ସେ
 ଚକ୍ରପାଞ୍ଚିକ ଚକ୍ର—ଏତେଜ୍ଞାନ ଅଛି ସେ ଅବୋଧକାନ୍ତରୀ !

ବୁଝ ।—(ଗମ୍ଭୀରଭାବେ) ଶୁଣ ତେବେ କାଳୀ, ଏଣୁ କହଇ କଥାଟି,
 ହୃଦୟର ଦ'ଗରେ ଅଛି ଗପାବଳ ଶବ୍ଦ
 ଅଥେ,—ଧୂଳି ସଦା, ଦେଖୁ ସେମାନଙ୍କ ଚିନ୍ତା
 ଅଗର ଲୁଚିବ, ଗହା ଖଦା ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଅସମ୍ଭବ ଦେଖେ,—କୃତ୍ରିମ ମୃତ ବଦନ
 ଲୁଚିଯିବୁ ପୁଣି ଦେହ-ରକ୍ତର ଗହ୍ୱର,
 ଅଧିକା ସୁଖୋପାଦାନ ଦେଖା ଦେଖ-ଭାବୁଣୀ ।
 ହୃ-ପାତ୍ରରେ ମୋହାନ୍ତ ଗାନ୍ଧାରୀ କୁହ
 ଦେଖି ମୋର ମତେ ଦୋଷ, ଅନ୍ତର ଗହ୍ୱର
 ଗାନ୍ଧାରୀର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦୋର ମତୋପାଦାନ
 ଅଗର ଅଧିକ,—ମୋର ଏକତ ମାବୁଣି
 କେ ଗାନ୍ଧାରୀ ଦେବ କଥାଟି ସହର,
 ଗାନ୍ଧାରୀ ପାଶ ଗାନ୍ଧାରୀ ଦେବ କୁହୁଣେ,
 ଦେବୁ କୁ କଥାଟି ଗାନ୍ଧାରୀ ତ କହ ମତୋପାନ ।

କାଳୀ ।—(ଶିଫା କରୁ ନୁହେଁ କେହି ବେହୋଷେ) ହାହା !
 କେଉଁ ଏ ଗାନ୍ଧାରୀ ମୁଁ ଚକ୍ରପାଞ୍ଚିକ ?
 ମାବୁଣିର ଅଗର କେବେ ମୋ ଗାନ୍ଧାରୀଟି
 ଗାନ୍ଧାରୀଟି ଏହି ।—ମୋତେ କାଳୀ ମତୋପାନ—
 ଗାନ୍ଧାରୀ ଅଗର ତ ଅଗର କେବେଖିଲେ କହ ?

ବୁଝ ।—(ଶୁଦ୍ଧାତ୍ମା ଶୁଦ୍ଧ) ମା କାଳୀ ! ତୋ କଥା ମୋତେ ଅନ୍ତରରେ
 ଗହ୍ୱର । ଗାନ୍ଧାରୀ ଶୁଦ୍ଧାତ୍ମା, ଦେଖ—
 ଶବଦ ଗାନ୍ଧାରୀ ଅଗର ଅଗର ଦେବଦେ—
 ଦୁର୍ଲଭ କଥାଟି ସେମ କୁହଇ କଥାଟି ।

[illegible]

ସୂଚକ — ବାସ୍ୟାବସ୍ୟାତା ଯେତେବେଳେ ଧନୀ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ — ସେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ବାସ୍ୟାବସ୍ୟାତା ଧନୀ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ — ସେତେବେଳେ ଧନୀ ଅର୍ଥରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ।

ଚିତ୍ର — ଶୁଭର ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ଏ ଦେଶକୁ ଆସିଥିବେ ସେ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ମିଳାଇ
 ମିଳାଇ । — କରୁ ପ୍ରବଚନ, ସେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ଦଶ ଚାନ୍ଦେକାନ୍ଦୁ
 ବାବୁ ଓ ତ ପ୍ରଭାବ ସ୍ଵାଧୀନତାପରେ ଶୁଭ ଚାନ୍ଦେକାନ୍ଦୁ ଦେବା ବଂଶୀ-
 ମୁଖ ଗାୟ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ।—ସପ୍ତମ ଶ୍ଳୋକ ।—ଏକତ୍ର ଶିବାଗାର ବ୍ୟାପାରୀରୁ ବଳକୁ ।

(1999)

ଉତ୍ତର ।—କିନ୍ତୁ ତୁମ ଶୁଦ୍ଧତ୍ବ—ଏକ ସଂପଦ ବୃଦ୍ଧି ।

ଉତ୍ତର — ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୀତି, ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାଧୀନତା, ଶାନ୍ତି — ଏହିମାନଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକ, କେବଳ
ପଞ୍ଚ-ପ୍ରକାରର, ମୁଁ ଅଭିପ୍ରାୟ କରୁଛି ?

ଅନ୍ତତଃସେ ସାକା ଚାକା ଲଗ୍ନେ ସଞ୍ଜର୍ଜ୍ଜ—
 ଦେହ ଏବେବାଳ ଏକା ଦୁଃଖୀ ତ ହେଲେ
 ଏମନ୍ତ ଗବରେ । ଅତଃ ଗାଳସ୍ୟ-ବୋଧ
 ଅଥାହ ଅଧ୍ୟେଷ—ଚାକା ପଦା ଲବଗାୟ ।—
 ଲବିତ ମୋ ମନେ ତଥା—ଆତ୍ମ ହିଁ ଗାକା
 ଗୋଭିତ ସର୍ବେ ସର୍ବ ପୁଣ୍ୟଶାଳା ଦୋଷ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ।—ମା ଲଳା ।

ପ୍ରଶ୍ନ ଦେଲେ ମୁଁ ହିଁ ଶୁଣି ସଂସାରୀ ଗୋର !
 ତ ଆତ୍ମେ ଲଜ୍ଜା ମନେ ସାଧୁବାଦ ଦେଲେ
 ନୃସିଂହ ଗୋପାଳ ! ଏବେ ଚଳିବ କିହୁ
 ମୋ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଅଥେ ସାଧୁ ପ୍ରଥମେ ଗୋପାଳେ,
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପଦ୍ମିନୀ ମୋର ଶୁଣିବେ ଲଳା !

ଉତ୍ତର ।—(ସ୍ବଲ୍ପସ୍ବରରେ) ମ ମାଳା !

ଏ କେମନ୍ତ ବଥା—ତତେ ଶୁଣି ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମୁଁ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଧରି ? ମୋତେ ଏକାନ୍ତ ଲବିବୁ
 ଗାୟା ପ୍ରସ୍ତୋତଲ ତଥା ? ଅଭ୍ୟାସ ପୂର୍ବ
 ମାତୃବାଚନେ ମତାଂଗୁଳା ଶାନ୍ତେ ବନ ଚାଲି
 ପାଦୁକା ଅବେଶ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମନେ ବହୁ,
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସେ ବାସେ ସାକା ଦେଖାଉଛି ମୋତେ
 ହେପୁଷ୍ପର ଶୁଦ୍ଧଲେଖ ସିବା ବାଟ ମଣି ।
 ମାତା ପରେ ପରାପତ୍ନୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସତର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ମୋ-ମେଲ ମନ ଚାଲି ମୋର
 ପ୍ରସାଦେ ପଦା ମୋର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ଲବିବୁ—
 ଲକ୍ଷ୍ମଣେ ଲବିବୁ ଲବିବୁ ଲବିବୁ ମୋ ମନ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମଣା ସେବିକା ମୋତେ ବନ ଶୁଣିବେତେ
 ସେବା ଏବେ ଅବରତ ବର୍ଣ୍ଣ-ପଦ ପଦ,
 ମୁଖ-ପଦ ମନେ ପଦ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଟ ।
 ପଦା ଲବିବେତେ ସେବୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଟେ
 ସେ ମୋ ଚିତ୍ତ ତଳେ ଦେବେତେ ବଳେ ତ ପଦା
 ବୃଣ୍ଣାବସ୍ଥାରେ ଦେବ-ଲକ୍ଷ୍ମଣେ ଲବିବୁ ।

ବାହା ଚାହିଁଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସିଦ୍ଧା ଶାସ୍ତ୍ରର ନୂତନ ଯୋଡ଼ି ଦେଖିଲେ
ଭାବ ଉପମା ଚିନ୍ତାରେ ସମ୍ଭବରେ ଏପ୍ରକାର ଦେଖାଯିବ ।

ଉତ୍ତର — (ଶୁଣି ଚନ୍ଦ୍ର ଲୋଡ଼ିଲେ ଅଶ୍ରୁପୂର୍ଣ୍ଣ ଲୋଚନରେ) ମାଧବକୁ
ତେ ଅଟେ ମୋର ମାଆ ତୁମ ଦେହରୁ — ଏବେବେତେ ଭାବ
ସଙ୍ଗେ ବୋହୂଆ କରୁ ଅନାମରେ !

ତୁଳ୍ପା । — ସାଧାରଣ, ପାଥକଙ୍କୁ ମୁଁ ଗୋର ସଖା ବୋଲି ଦେଉଛି । ତୁମ୍ଭେ ସବୁ-
ଦିନୁରେ କି କରୁଛୁ—ପ୍ରମୁଦ ଏକ ଚରଣର ଲେଖକ ପଦ୍ମାବତୀ ଦେବୀ
ଯାଉଛୁ । ସାଧନା ପଦ୍ମାବତୀ, ସଖା ମର୍ତ୍ତ୍ୟାଦି ଲେଖା କରୁଛୁ—ସେ
ଗୋର ସାଧାରଣ ଜୀବନ-ସଖା । ଅନ୍ତ ମନରେ ଦୁଃଖ କି ପାଞ୍ଚ । ଗୋର
ମାଗାବ ଅବେଶରେ ମୁଁ ତାହା ଦେଖୁଛି ତାହାର ଚିତ୍ରପଟପଟେ
ଲେଖାମୟ । ଦେବତାଶିଳପ ସାଧନା ଏହାକୁ କରୁଛି ।

ଉତ୍ତର — (ଗୁରୁତ୍ବର ଗୋଟି ପ୍ରତିବେଦିତ ବହାବେଶ ମୁଖେ) ଏହିତ ଅଛି
ମୋର ଭାବର ଖବର ।

ବୁଝା ।— ଅଳ୍ପର ସେବିବ ବନ୍ଧା ଅଛି । କଳା, ଗୋର ମାତା ବହୁ ଆଗରୁ
ସେ ବୁଝିବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୁରାତନ ଗୋର ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ବୁଝିବ—
ଗାହାଳି ଲେଖେ ବହୁ ଦୟାସିଦ୍ଧି ସେ ବହୁଦୟା ବଢ଼ିବ ଅଧେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ।

ସ୍ୱପ୍ନ — (ଦେଖିବେ) ସ୍ୱାମୀ, ଶତମୁଖ ଏ ଯିବକାରେ ନାହିଁ ତ ପ୍ରକାଶ-
କରୁ ? ଭଗେ ବନ୍ଦା କହ, ମୁଁ ତ କି ? ମୁଁ ବଦେଶୁଡ଼ାଏ ବନ୍ଦା ଦେଇ
ମୋର ବହୁମାତଙ୍କ ଶତ୍ରୁର ପଦଗାରୁ ଦେଇପଳାଏର ଭଗନ ମାମଦ-
ଯୋଗଦମାରେ ଦରବର ଦେଖାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକର ଦେଖି ଗାହିଁ । ମୁଁ
ସାହାଜ ଦାମ ଗାତ ମଦୁଣ ଦୋଇତ ଗାଦର ସେବା କରବର ବର
ପାରରେ ମୋର ସେହି ଭଗେ ଟକା — ତହିଁରେ ଦେଇପରରେ ତର
ଦାହ ।

କୃଷ୍ଣା — ସେତେ ଏହି ଯାଉଛନ୍ତି—ବୁଝିବୁ ବୋଲୁ ହେବ । (ଲାଜବଦନ
କଲେ) ଲାଜ, ତୁ ଦେବାକୁ ସିନା ଖୁସି ?

ଉଦା । — ଦୋର ଗହ୍ୱରର ଉପେକ୍ଷା ଅନୁସାରେ ଦେବର ଦେଖଣି ଚାଲେ
ଉପେକ୍ଷା ଦେବା ଗଣି ଦେବ ।

६६। — ७७। ७८।

ଉତ୍ତର — ତେଣୁ, ସେ ସେତେ ବଡ଼ ସାହସର ସ୍ତ୍ରୀ ତେଜ ଅଛନ୍ତି ସେ ବୋହୂ-
ଗଣଙ୍କୁ ଶରଣ ଦେବା ଆଦି ମୁଁ ବୁଝିପାରୁନାହିଁ । ସ୍ବାଧୀନତା ପାଇଁ ସେ
କେଉଁ !

ପ୍ରଜ୍ଞା । — ତୁମ୍ଭର ଆଶୟ କହିବୁ କିଏ ।

କବି । — ମୋ ଅଧର ମୁଣ୍ଡ ଶ୍ଵିତିଶା ସଜାରେ ଲାଜା ଦାନରେ ଦେଇ । ମୁଁ
ଲାଜାବତୀର ସେବା କରୁ କରୁ ମୟରେ ଘୋର ସେ ଦୋଷଭରଣ
କଥା ଦେବ ।

ପ୍ରଜ୍ଞା । — ଧନ୍ୟ ! ଧନ୍ୟ ! ତୁମ୍ଭେ କୁହୁଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଓ ଶ୍ରୀବାକ୍ୟର ବଳବତ୍ତତା
ଦେବ ଆଦର କରନ୍ତି । ମୁଁ ଏବେ ଶ୍ରୀବାକ୍ୟର ଦାୟିତ୍ଵ ଦେଖି ଲାଜୁ ।
ଲଭ ! ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେଖିଲେ ସେ ଶ୍ରୀମତୀ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦାନରେ ଦେବ-
ସାଜ ଶ୍ରୀ-ବିଦ୍ୟା-ଲକ୍ଷ୍ମୀମାନଙ୍କର ପୁରସ୍କାର ଦେବା ସଜାରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷିତ ।
— ଦେବେ ଆଉ କିଛି ଦାୟିତ୍ଵ ? — ସାକ୍ଷୀରେ ଦାୟିତ୍ଵ ?

କେଶବ । — ଅମ୍ଭେମାନେ ଏତି ଆମି ସବୁ କୁହୁଁ ।

[ମାଧବୀ, ମାଳତୀ ଓ କୌଶଲ ପ୍ରବେଶ ।

ପ୍ରଜ୍ଞା । — ତୁମ୍ଭେମାନେ ସବୁ କୁହ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାଜାବତୀର ଦେହାନ୍ତ—ଅତି
କଷ୍ଟକର ଅବସ୍ଥାରେ । ମୁଁ ଯାଉଛି ଶ୍ରୀବାକ୍ୟର ଦାୟିତ୍ଵ ଅବହେଳା
କରିବେ । (ପ୍ରସ୍ତବ ।)

[ଲାଜାବତୀ ସଖୀମାନେ ଆସି ଆସି ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଦେବଦାସୀ ଓ
ଦୁର୍ଗାବତୀ ପ୍ରସ୍ତବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟାଦିମାନଙ୍କର ଗର୍ଭ ଗାଉଁ
ପ୍ରବେଶ ।

କବି । — (କୌଶଲଙ୍କ ଗର୍ଭ)—

ସାକ୍ଷୀ ମାଳା । ଗାଲ ଚୁପ୍ ।

ଅବସ୍ଥାରେ ଗର୍ଭ କୁହୁଁ ।

ଲବ-ଅମ୍ଭାବାରେ ପାଣ୍ଡୁ ପରିବ ପୁରୁଷ ମତାମା । ଘୋଷ ।

ଦୁର୍ଗାବତୀ ଗୁପ୍ତ । ସନ୍ତାନ ଗର୍ଭ ପ୍ରାପ୍ତି,

ପାଣ୍ଡବାବତୀ ପ୍ରତି ଲବ ଦେବ ଗର୍ଭେ ମୂର୍ତ୍ତିମା । ୧ ।

ସେ ପ୍ରଭୁ ଦୁର୍ଗାବତୀ ଦେବେ ସତ୍ତା ଅନାମ୍ଭ,

ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ଗର୍ଭ ଗାଉଁ ସନ୍ତାନ-ଦାନରା ବରଦାତ । ୨ ।

ଦେବେ ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତ ଗୁପ୍ତ । କିନ୍ତୁ ଦେବେ ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତ,

ସନ୍ତାନ-ମଙ୍ଗଳକୁ ମନୋରମ ପରି ଦେଖି ଅନ୍ତ । ୩ ।

ନବନିର୍ମାଣ ।

— — — — —

ପଞ୍ଚମ ଅଭିନୟ ।

ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ । ଗୁଡ଼ମାର୍ଗ ।

[ସ୍ତମ୍ଭରେ ଶରଣ ଯତନ କରି ଓ ଦାଆ ଦସ୍ତରେ ଘେନି ଯାଉଛନ୍ତି
ନିରାଶ୍ରମୀୟ ଅତି ମନେ ।]

ସମ୍ରାଟ । — (ଦୈବତାଙ୍କୁ ଚଳେଇ ଦେଇ) ଅନ୍ଧାର ଶୟାନେ ! ଗାଈର କୁଆଡ଼େ ?

ସମ୍ରାଟ । — (ଚାହିଁବା) ଅନ୍ଧାର, ଅନ୍ଧାର ଗାଈ ! ଗାଈଟାକୁ ? — ଅନ୍ଧ
କାହିଁ ଗଲେ ଲାଗୁଛି — କୁଆଡ଼େ ?

ସମ୍ରାଟ । — (ଅନ୍ଧାରୀଙ୍କୁ ଦେଖି) କେ ? କୁଆଡ଼େ ? କୁଆଡ଼େରେ ଯିବ
ଦେଖାଦେଇ — ଦେଖିବି ଦେଖାଦେଇ ଲାଗୁ ?

ସମ୍ରାଟ । — ଅନ୍ଧେ ସେ ଏକାକୀୟ ହେ — ସେ ବାଣରେ, ଏ ବାଣରେ । — ବାଣରେ
କିଆଁ ଘୁଣିଆଡ଼ ?

ସମ୍ରାଟ । — ଅନ୍ଧେ, ଅନ୍ଧେ ଶିଶୁ ଲାଗିବେ ଶୟାନେ ମନେ ଅନ୍ଧେବଦନ ! — ଓ,
ସେହିପରି କୁଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ ? ପ୍ରାଣୁତା-ଶିଶୁ ପ୍ରାଣୁତା-ସ୍ତମ୍ଭେ କୁଆଡ଼େ,
ସେହିପରି ଯିବାପଥ ଦାଆ ଦେଇ ?

ସମ୍ରାଟ । — ସେ ଯିବା ଦିଶେ — ତୁମ ଅମ୍ଭ ଦେଇରେ ଓ ଚାହିଁବା ଦେଇରେ ସେ
ଅନ୍ଧ ଗୋଟାଏ କିଛି ଦେଖ ? — ପ୍ରାଣୁତା-ଶିଶୁ ବାଣୀ କୁଆଡ଼େ
କାଡ଼ ।

ସମ୍ରାଟ । — ଗା ମୁଁ କାହିଁ । ମୁଁ ତେଜ ତେଜ ବାଣୀରେ ଦେଖାକୁ ଗାଈକୁ —
ସେତେବେଳେ ଅନ୍ଧେ ଲାଗିବେ କୁଆଡ଼େ ଦେଖାରେ । ବାଣୀ କହୁଥିବା ଚାହିଁ
ବାଣୀ କୁଆଡ଼େ — ବାଣୀ କହୁଥିବା । ମନେ ପଡ଼ୁଥିବା ଅନ୍ଧରେ
ଦୃଶ୍ୟ ଅନ୍ଧ ଓ ଓ, ମୁଁ କି ଦେଖୁ । ବାଣୀର କିଛି ଦେଖିଲେ — ମୁଁ
ଅନ୍ଧରେ ଦେଖିଲେ କୁଆଡ଼େ ଅନ୍ଧ ? ବାଣୀ କହୁଥିବା ଦୃଶ୍ୟର କିଛି
ଦେଖିଲେ ମନେ, ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ଅନ୍ଧ ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ କିଛି
ମୁଁ ବାଣୀର କୁଆଡ଼େ ମନେ କିଛି ବାଣୀର କୁଆଡ଼େ ।

ସମ୍ରାଟ । — ଅନ୍ଧେ ସେ ଏକାକୀୟ — ବାଣୀ ମନେ ଦେଖିଲେ ମନେ ସେ । ଅନ୍ଧରେ
ଦେଖିଲେ ଅନ୍ଧରେ ବାଣୀର ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ।

ସମ୍ରାଟ । — ଓଠ ଓଠ — ବାଣୀର ଦେଖିଲେ ବାଣୀର ଦେଖିଲେ ମୁଁ । ବାଣୀ
ଦେଖିଲେ ବାଣୀର ଦେଖିଲେ ସେ । ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ଅନ୍ଧରେ, ଦେଖିଲେ
ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ।

ପାମ — ଖଜା, ଦେହରେ ତ ଅଛି, କେବେ ଏ ଗୁଣ୍ଡାମୁଠାକୁ ବାହୁଁ ତ ତୁ-
 ଗୋଲ ଲଗାଇଛନ୍ତି ? ଏ ସ୍ୱଭାବ ତ ଗୁଣ୍ଡାମୁଠାକୁ — ତୁ ତୁଟି ! ଘିନି
 ଦେଖିବାକୁ ?- ଗୋଟାଏ ମେଠ ବାଜି ବାଜୁ ବାଜୁ ଦେବାଉଛି ଅଛ-
 ଗୋଟାଏ ସର ବର ଧାଉଁଛନ୍ତି ।

ସମ — ସବୁ ଦେଖିବି ଦେଖୁଛୁ ?

ପାମ — ଶାନ୍ତମୁଣ୍ଡ ଦୋଳମୁଣ୍ଡରେ ।

ସମ — ତୁ କେତେ ଗୁରୁ ! ଅମ ସରବାଦେ ଶିବା — ମୁଁ ତୁମ ଖେଳଦେଇ
 ଶିବ । — ତୁମେ ତାଙ୍କ ଦେଇ କୁଅରେ ଯାଉଛ !

ପାମ — ନାହିଁ ମ, ତାହା ନାହିଁ । ଗୁରୁ — ଗୋଟିଏ ଗୁରୁ ଦେଇ ଖେଳ
 ଦେଇ ଏ ସବୁ କରୁଛ । ଗୁରୁ, ତୁ ଏ ଦେଖିବୁ ଅଶିବା — ଅମର
 ତୁ ଗୋଟି ଗୁରୁ ଗୁରୁ !

ସମ — ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପେ ତୁ ତୁ ଅଶିବା : ସେ ଦେଖାଏ ଦେଖାଏ ଗୁରୁଛନ୍ତି କେ
 ବାଦ ଗୁରୁଛନ୍ତି ଶାନ୍ତମୁଣ୍ଡରେ । ବାଦ ଗୁରୁରେ ଅଳ୍ପ ଶାନ୍ତ,
 ଦେଖ — ଗୁରୁରେ ଅଳ୍ପ ଶାନ୍ତମୁଣ୍ଡରେ । — ଗୁରୁ ଗୁରୁ, ଏକଦେ
 ମିଶ୍ରାଦେଇ ଅଳ୍ପଛନ୍ତି । ଗୁରୁଛନ୍ତି — ଶାନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗୁରୁଦେ-
 ଶନ୍ତି ।

[ଅବାସେକାରେ ଆଗର ପ୍ରବେଶ ।

ପାମ — (ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ବର) ଗୁରୁଛନ୍ତି ।

ସମ — (ଗୁରୁଛନ୍ତି) ଗୁରୁଛନ୍ତି !

ସମ — (ଗୁରୁଛନ୍ତି) ଗୁରୁଛନ୍ତି ! ଗୁରୁଛନ୍ତି !

[ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ।

ସମ, ଗୁରୁ — (ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି) ଗୁରୁଛନ୍ତି, ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁ ।

ଗୁରୁ — (ଗୁରୁଛନ୍ତି) ଗୁରୁଛନ୍ତି, ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁ ।

ସମ — (ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି) ଗୁରୁଛନ୍ତି ! ଗୁରୁଛନ୍ତି — ଗୁରୁଛନ୍ତି
 ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ?

ଗୁରୁ — (ଗୁରୁଛନ୍ତି) ଗୁରୁଛନ୍ତି, ଗୁରୁଛନ୍ତି ! (ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି) ଏ
 ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ।

ଗୁରୁ — ସେ ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ?

ଗୁରୁ — ମୁଁ ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି, ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି । ଗୁରୁଛନ୍ତି
 ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି, ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି ଗୁରୁଛନ୍ତି —

ମୁଁ ଚକ୍ରରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଅମଳବେଳକୁ ଚାହିଁ ନାହିଁ । —ଏଥିରେ
କହନ୍ତି ନାହିଁ ? ମେଢ଼େଇର ପରି ହେଉ—କାହିଁ ଅଛି କୁଆଡ଼େ ଗଲା
ଏବେ ଶୁଣିବାକୁ ପାରିବ ?

କେହି — (ଗୋଆଳୁଆ ଗୋର) ଗୋର ମୁଁ ଶୁଣିବାକୁ ଦେଇ ତାର ଦେଖିଲି ?
ସେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଶୁଣୁ—ମନେ କରୁଛନ୍ତି କି ?

ସାଥ — କହୁ ଯାଅ, କହୁଲି କି କି କହୁଛନ୍ତି ?

କେହି — କାହିଁକି—ମୁଁ ଶୁଣି ଦେଇ ଗୋର କୁଆକୁ କିଛି କହୁଛନ୍ତି କି ?—ସେ
ସେମାନେ କହୁଲି ମୁଁ କି ସେମାନେ କହୁଲି । ମନେ କରୁଛୁ କୁଆକୁ
ମାନୁଲି ଗୋର ସମ ଦେଇ ମୁଁ ମାନୁଲି ।

କେହି — ମାନୁଲି ଗୋର ଏହି । କହୁଲି ଦେଖ (ଗୋ ଦେଖିଲି) ଗୋର
ଗୋ ଦେଖିବାକୁ ଯୁକ୍ତି ।

ସାଥ — (ଗୋ ଦେଖି) କି କହୁଛନ୍ତି, କୁଳୁଲୁ । କହୁ ଅଟେ ! (କେହି
ଅଟେ) କୁ ଏହିପରି ମାନୁଲି ।

କେହି — କହୁଲି କହୁଆକୁ କୁଳି ପଚାରିଲୁ । କାତ ଯାତ କୁଳିକୋର ତାର
ମନ କାହିଁଥିବେ ଅତି କହୁଆକୁ କାତ କୁଳି ମନ ।

ସାଥ — କହୁ, କହୁ, କୁଳି—କହୁ କାହିଁଥିବେ କେ କହୁ କୁଳି ବା । କୁଳି କୁଳି
କୋଳା କହୁ ପହୁ କହୁ—ମୁଁ କୁଳି କୁଳି କେ କୋଳା କୋଳୁ ।
କୁଳି କୁଳି କୋଳି ?

କେହି — (ଅଳ୍ପ କେଳି ପରେ) କହୁ କାହିଁ କାହିଁ ।

ସାଥ — କୁଳି କୁଳିକୋଳି ?

କେହି — (କୁଳି କୋଳି) କି କୁଳି ।

ସାଥ — କହୁ, କହୁ କୁଳି କୁଳି । କୋଳା କହୁ କହୁ କହୁ, ମୁଁ କେହି
କାହିଁ କାହିଁ । (ଅଳ୍ପ କେଳି ପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।)

[କେହି ଓ କେହିଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତୁତ ।]

କାବ୍ୟ — ଦେଖିଲି, ଦେଖୁଛୁ କହୁ କାତର, ଦେଖୁଛୁ କୋଳା—କେତେ କହୁ
କହୁ କେତେ କହୁ କାତର । କହୁଲି କେତେ କହୁଲି କେତେ କହୁଲି
କହୁ । କାତର କହୁ କହୁ କାତର, କାତ କହୁ କେତେ କହୁଲି
କହୁଲି କହୁ କେତେ କହୁଲି ।

କାବ୍ୟ — କାତର । ମୁଁ ଏକକାକୀର କାତର ଦେଖିଲି । —କାତ କୋଳି
କୁଳିକୋଳି କୋଳି କେତେ କହୁ କେତେ କହୁଲି । ମାନୁଲି କେତେ

ଭୂମି ଦୋର ଡୋର ରୁଟି ଦେବେ ନାହିଁ — ସେଇ ଠି ଦେଖିଲେ
ମନର ଲାଡ଼ିଲଣିଏ କିଲେବେ ତାରୁ ଘୋଷିଏ ବର ଶୋଭଣା କର
ସୁସଜ୍ଜିତ ଗୋଟିଏ ଗପର ସହ ବନ୍ଧନ ଦେବେ ଆଜି ପଡ଼ିବେ, ଆଉ
ଯେ ଦେବେ ନୁହାଣ ଦରବେ ଶକ୍ତି ବାନ୍ଧ ବଢ଼ିବେ ଶ୍ରୀମତୀ
ଦେବେ । ହଁ, ତ ଦେବେବେ ଯାଏ ନାହିଁ — ଯେଉଁ ଶାନ୍ତସ୍ଥିତି ସେ
ସମୟେ ବାନ୍ଧି ଧରି ଧରି ବଢ଼ିଥିବେ ।

ଉତ୍ତର — ଅଭି ଶାନ୍ତାଳୀ ! କାହିଁ କାହିଁ ଚନ୍ଦ୍ର ଗର୍ଭେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଶାନ୍ତାଳୀକୁ
ଯାଇ ସମ୍ମାନ ଲାଭରେ ପୁଣିଥାଏ କିନ୍ତୁ ନେ । ତାହା ଏହା ଶାନ୍ତାଳୀ କହ
ସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାହୁଁ ବୁଝୁ ନାହିଁ ମାନିଛନ୍ତି । — ସାବୁ, ଏମନ୍ତ ଯୋଗ
ଏମନ୍ତ ଦୋଷା ଦୋଷ ନ ହେଲେ ସବୁକାର ଦେଖି ଲୋକକୁ ଏହେ
କରି ଦାବୀ ଶାନ୍ତାଳୀ ଦେଇ ପାନ୍ତି !

କ୍ଷମ । — ତା ସତ । — କାକାବଢ଼ଙ୍କ ଦଢ଼ାଳ ସେ ଏମନ୍ତ ସୋତା ବର ଉଠିଲେ ।
ଏ ବ୍ରାହ୍ମଣବଢ଼ଙ୍କ ଚ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବି ମୁକୁନ୍ତ — ନାହାନ୍ତି ଯେ ବୁଦ୍ଧ
ଅସିଲେ ଦୋଷ ଦେଖିବେ ଖାନ୍ତି । — ଶୁଭ ଭୁବର ବୁଧୁସେବ ଦେଖି
ଅସିନ ।

(ଉତ୍ତର ପୃଷ୍ଠା)

050804 1

◆ ◆ ◆

ସୂଚୀ ପୃଷ୍ଠା । ଦେଖନ୍ତୁ ।

(ବେଞ୍ଚର, ଗହମର, ସବାଳର ପ୍ରଭୃତି ଶିଳ୍ପିଗଣଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ।)

୧୩ ।— (କାଳକେ ହାତ ଦେଇ) ଓ କୋ, କାଳକେ ଦେଇ ଅଛି ।—ସେବା-
କାଳ । ୧୪ ପୁଣ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟେ ପଡ଼ିବାର କଥା— କୁ ପୁଣି ଦେଖି-
ବାରୁ ଦେଲ ? ୧୫ ଗୋଟା ସୁଦ୍ଧାତ ତ ପଡ଼ି ଖଇରେ—ସଂସାରୀ
କରେ । ଶୁଦ୍ଧ ଶରଣାର ବଳେ ଗଲ—ତାରୁ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରୁନା
କେବେ । ମାଉସିଆ ହୁଅ ଶକ୍ତିବାରୁ ମନ—ତାରୁ କେଉ
ଲଗୁନରେ ବସଇରେ । ଅହୁଅ ନାହିଁ ଶାସ୍ତ୍ର ଦିବ୍ୟ କୁହେ—
ତାରୁ ପୁଣି ଲଗୁନ କରୁଥିଲେ । କହୁନ ଗାରୁ ଲାଜାନ୍ତି, କହୁନ
କେବଳୁ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ବହୁ ଲିଖାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଶଙ୍ଖେ ପୁଣି ଶେ
ଖଣି ବୁଝାନ୍ତି ମିତିରେ ଯେ ଯାହା ସବୁ ଅବଧା ତା କେତେବେ ପଡ଼ି
କେତେବେ ଅଛି । ଅମର ଅଛି ଚିତ୍ତବୁଦ୍ଧରେ ଦେହ ଦେହ ଧରି ତ
ହରେ ସେବା ଏକ ଚରିତ୍ର ।

ମନ । ଅମେ ଦ୍ରବ୍ୟେନେ ସମାବର୍ତ୍ତେ ବରୁଣ୍ଡ, ସ୍ୱାମୀ ବହୁଳା ଦେବରେ
ମନ । ଅମେ ଶାବ ଦେବୁଣ୍ଡ, ସ୍ୱାମୀ ବହୁଳା ଦେବରେ ମନ । ଅମେ
ଜାଦେବତା ବରୁଣ୍ଡ, ସ୍ୱାମୀ ବହୁଳା ଦେବରେ ମନ । ଅମେ
କୋଷାବତ ଲକ୍ଷ ବରୁଣ୍ଡ, ସ୍ୱାମୀ ବହୁଳା ଦେବରେ ମନ । ଅମେ
ବୃକ୍ଷସ୍ତବ୍ଧରେ ଦେବ ଲେବ ପତି ୫ ସୁଦେ, ଦେବତା ଦେବରେ ମନ
ସବୁ ଉଦୟମରେ !

୧୫ ।—ଅନ୍ତ ଯାହା ଦେବବାକୁ ମନା ହୁଏ ବହୁଳା ସେ ସବୁ ଦେବରେ ଅନ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟସମ୍ପାଦନେ ଭକ୍ତ ହୁଏ । କେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ପଡ଼ିବେ । ସ୍ୱାମୀ
ବହୁଳା ସୋଲକର୍ଷ ଦେବ ଲେବ ଶିଳ୍ପ ବରୁଣ୍ଡ ଦେବତା ଦେବରେ ଅନ୍ତ ।
ଦୟା ଅନ୍ତ ଦେବବାକୁ ମନା, ସ୍ୱାମୀ ବହୁଳା ବା ଦେବରେ ଅନ୍ତ ।
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେବ ଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ମନା ସ୍ୱାମୀ ବହୁଳା ବା ଦେବରେ ଅନ୍ତ ।
ମାନ୍ଦବ୍ୟାଧି ଅନ୍ତ ଦେବ ବାହାମା ମନା ସ୍ୱାମୀ ବହୁଳା ବା ଦେବରେ
ଅନ୍ତ । ଅନ୍ତ ଅ ଲାଭକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଦେବ ସ୍ୱାମୀ ବହୁଳା ବା ଦେବରେ
ଅନ୍ତ ।—କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱାମୀ ଏ ଶାନ୍ତପ୍ରାଣସଦେବ ଶାନ୍ତ ।

୧୬ ।—ସେ ସ୍ୱାମୀ ବାହା । ବାହା ବାହରେ ଶୁଦ୍ଧାଏ ମନ ଉଦୟ ବହୁଳା
ଲେବେନ ଅନ୍ତ ଅନ୍ତ ଲେବେ ଅବତେ ମନା ସବୁ ଲେବେ ବହୁଳା ।

୧୭ ।—ସେହିନା ଲେବେ ଏକ ଲେବେ ବହୁଳା ୫ ସୁଦେ ୫ । ସେ ଦେବ ବହୁଳା
ବହୁଳା ବହୁଳା ବହୁଳା ବହୁଳା ବହୁଳା । ବହୁଳା ବହୁଳାରେ ବହୁଳା
ବହୁଳା ବହୁଳା ବହୁଳା ? ଅମେ ବହୁଳାରେ ଦେବ ଆନ୍ତା ବ ଦେବତା
ବହୁଳା । ବହୁଳାରେ ବହୁଳାରେ ମନ ଲେବବାକୁ ଅମେ
ଯାହା ଲେବ ଅବହୁଳା ବାହା ଲେବବା ବା ସ୍ୱାମୀ ବହୁଳାରେ ସବୁ ଶୁଦ୍ଧାରେ
ଦେବ ।

୧୮ ।—(ଅନ୍ତରେ) ଅମେ ଯାହା ଅନ୍ତ ଯାହା ଦେବ—ବହୁଳା ଲେବେ
ସ୍ୱାମୀ ଲେବ ।

୧୯ ।—(ବହୁଳା ସୁଦେ) ଅମେରେ ଅମେରେ ସେ ଯାହାକୁ ଲେବେ ଲେବେ
ବହୁଳା ଲେବେ ଲେବେ—ବହୁଳା ବାହାକୁ ମାନବାକୁ ଲେବ ।—
ବାହାକୁ ବ ବହୁଳା ଲେବେ ବହୁଳା ବାହାକୁ—ଅମେରେ ବହୁଳା
ସବୁ ବହୁଳା ଲେବେ । ଅମେ ବହୁଳାରେ ବହୁଳା ବହୁଳା । ଅମେ
ଅମେ ମହୁଳା ଅମେ ବହୁଳା ଲେବ ।—ଅମେ ବହୁଳା ଅମେ
ଅମେ ବହୁଳା ।

[ଫାମ ଓ ଦମର ପ୍ରବେଶ]

ଫାମ ।—ସ୍ତ୍ରୀଟି, ତମ ପୁଅକୁ ଏଠି ବସି—ସବୁ ଲାଗିଛି ?

ଦମ ।—(ସମତୋରା) କୁହେ ପୁଅ ବୁଢ଼ାଟ (କାତ ଦମର) ସେଇତେ ସେଇତେ
ଆ—ଏଠି ସବୁ ଲାଗିଛି ।

ଫାମ ।—ଆଜି ଗୋସାଇଁ ଆମେ ସବୁ ଲୋକକୁ ଯାଉ ନାହିଁ—ଆଜି ତର୍ତ୍ତ
ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁତା ତ ଦେଲେ ତ ସେଇ ଲୋକ—
ଏଇ ଲୋକକୁ ଯାଉ ଦେଲେ ତାମ ତ ଦେଲେ ବୁଢ଼ା ତଡ଼ି
ମଉଦେ—ସବୁ ଦେଲେ ଯାଆ ଯାଆ ! ଏ କି ସବୁ ଲାଗିଛି ?

ଦମ ।—ତୋର ଏକ ମଲା ?—ସୁଣିବାକୁ ମନ ତ ତାହାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶୁଣ ।

ଫାମ ।—ସବୁକିଛି ସେ ଲାଗିଲେ ? ଏତେ ନାହିଁ ତୋର ଯାଉଛି ନାହିଁ ?

ଦମ ।—(କ୍ଳେଷ ହେଲେ) ଆଜି ନାହିଁ ଏ ସବୁକିଛି ସବୁ ବାମ
ଦେବାକୁ ବସିଛନ୍ତି ଯେ ସେଇଠାରେ ସବୁ ବସିଛି ।

ଫାମ ।—ଆମଦେ ତ ଏସବୁ ବାମ ବୁଢ଼ା । ଆମଦେ ବାମା ଦେଲେ ତ,
ତଲା, ବାଆ ବୁଢ଼ା ଯିବ ।

ଦମ ।—ଯାହା ଦେଲେ ତୋର ନାହିଁ ବାମା ତମର ଦେବ ?

ଫାମ ।—ଆମଦେ ବଡ଼ହଟ ବାମା ଦେଉଛନ୍ତି । ସବୁ ଦେଲେ ବୁଢ଼ା ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଫାମ ।—ତା ଦେଲେ ଆମ ଯାଉଛନ୍ତି ସେ ଦେଲେ ବଡ଼ହଟ ଯାଉଛନ୍ତି । ଆମେ
ମୁଣ୍ଡ ଆମ ଗଳ ନାହିଁ, ଆମଦେ ବଡ଼ହଟ ବାମା ବୁଢ଼ା, ଦେଲେ
ମଲେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ା । ବାମା ସାଆନ୍ତୁ ଦେଲେ ଯାଉଛନ୍ତି ଆମେ
ଦେଲେ, ଦେଲେ ବଡ଼ହଟ ବାମା ଦେଲେ, ବୁଢ଼ା ଦେଲେ । ଦେଲେ ବୁଢ଼ା-
ଦେଲେ ସୁଣି ପାଉଛନ୍ତି ଆଉ ଆମେ ମିଳିଲେ ବଡ଼ହଟ ବାମା ଦେଲେ
ନାହିଁ ତ ବୁଢ଼ା ଦେଲେ ।

ଫାମ ।—ବାମା ସାଆନ୍ତୁ ଦେଲେ ଦେଲେ ଦେଲେ ଆମ ଯାଉଛନ୍ତି ? ବାମା-
ମାତ୍ର ଆମ ଦେଲେ —ବାମା ଦେଲେ, ବାମା ଦେଲେ ।

ଫାମ ।—(କି ଦମ) ବୁଢ଼ା ଦେଲେ ଦେଲେ ଦେଲେ—ଦେଲେ ଦେଲେ ନା—

ଫାମ ।—କି ଦି ଯାଆ ଦେଲେ —ଆମେ ତ ଯାଉଛୁ ବାମା ।

ଦମ ।—ଆଜି ତ ଯାଉଛୁ । ତମକୁ ସବୁ ସେ ଦେଲେ ବୁଢ଼ା ଦେଲେ ଦେଲେ ଆଜି
ଦେଲେ ଦେଲେ ଦେଲେ ଦେଲେ ଦେଲେ ।

ଫାମ ।—ତମ ଦେଲେ ନାହିଁ ତ ଦେଲେ ଦେଲେ ? ଦେଲେ ଦେଲେ ଦେଲେ ଦେଲେ

କହା ଶର୍ତ୍ତ କହୁ ଯା ଗିର ଦହଇବ ବଢ଼େଇ ଦେଉଛନ୍ତି, ଶିରୀଷ
କହିବେ ତାହୁଁ ?

କହ । —କହା କହାବ ଏମତେ ଶାଣିତ ଶୋଣିତ ତ ଦେଉ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣ
ଦେଉଥିଲେ କେତେ ଦେବେ ବଳ୍ୟକ ଦହଇଲେ—କାଳୀଦାସ ଦେଉ
ତା ଦବ୍ୟ !

କହ । —କହ ପୁଅ କାତ ଦୋଇଆକୁ । —ତୁରୀ ପ୍ରାଣୁକୃଷ୍ଣକବଳକ ମାୟ
ବର ଦେଖିଲେ ତାହୁଁ ତ ? —ଶାନ୍ତକାନ୍ତ ବୋଲି ପୁଅକୋଇ କେବେ
ଇଛ ।

କହ । —କୋହେଉଁ, କାଳୀଦାସ ଦେଉକି କହା ଦେଲେ ଶାନ୍ତ—ସେ କାହା ଦେଉଛନ୍ତି
ସବୁ ପାଖରେ ଶୁଣ ।

କହ । —ଏଡ଼େବଡ଼ ମାତ୍ର ଗତେଇ ହେଉକା —ଏତଦ କୋଇ ଲୋକ ତାହୁଁ, ଦାନ୍ତ
ଦାବେଇ ଦୁଇଛ ।

କହ । —ଅମରରେ ସବୁ ଦେଉଛନ୍ତି ।

କହ । —ଅମର ରେଉଟ ଶତାକୁ ବାହାରୁଛନ୍ତି । —ଏବେ ବଡ଼ ବଡ଼ ବର ମାତ୍ରକେ
ସବୁ ଶାନ୍ତିକି ଶାଣିକେଇଥି ଗତେଇଛନ୍ତି ସବୁକାଲେ ବର ଦୋଇ ଦେଲେ
ଇଛନ୍ତି ଇବ ଦୁହେଁ—ସବୁ ଶତାକୁ ଲୋକ କୋହ ଦୋଇ ବାହାରୁଛନ୍ତି ।

କହ । —କାହେବକ ସଙ୍ଗେ ବଞ୍ଚେ ଦେଉଛନ୍ତି ?

କହ । —କହ ଶାନ୍ତିକେଇ । —କାହେବକ ସଙ୍ଗେ ଦୁଇଛନ୍ତି, ବଞ୍ଚେ ଦେଉଛନ୍ତି—
ତା ଶୁଣିବ ?

କହ । —(ଦାଉରେ ଦାଉ ଦେଉ) ତା ଦେଉ—ତା ଦେଉ । —ତୁମେ ଶାନ୍ତି
ଦୁହେଁ ସଙ୍ଗେ ଅମର ବଞ୍ଚା ଚହୁଁ ତାହୁଁ । (ସ୍ବୟମ୍ଭାବେ ଶାନ୍ତି) ସମ-
ସ୍ତବ ମତେ ଶ୍ରୀକାଳୀଦାସ ପ୍ରାଣୁ ଶିବତାହୁଁ ।

କହ । —ଦେଉ ଶିବ ତାହୁଁ ।

କହ । —ତେ ସେ ପ୍ରାଣୁ ଶିବେ ବାହୁ ଅନ୍ତର ଦେଉ ?

କହ । —ସେ ଅମରେ ଅନ୍ତର ଦେବେ ।

କହ । —ତୁ ସେତାକୁ ଶିବେ ବାହୁକେଇ ଇଚ୍ଛାକେଇଛନ୍ତି ବର ଦେବ ?

କହ । —ଦେଉ ବାହୁକେଇ ଶାନ୍ତିକି ତାହୁଁ ତ ବାହୁ ମହା ଦାନ୍ତିକି ତାହୁଁ ।

କହ । —ଅମରର ଦେବ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚକ । କହାକୁ ଦେଲେ ଶର୍ତ୍ତ ଦେବ,
କେଉଁକେଲେ କେଉଁ ଅମର ଚରଣକୁ ଚରଣକିଛି ତାହାକୁ କହାକୁ

ଦୋଷନ୍ତ—ତବ ନିଦେଷେ ଯଦାୟତ୍ୟ ଆରମ୍ଭର୍ଥଃପ୍ରମାଣତଃ । ଚକ୍ରାନ୍ତା
ଶାନ୍ତବ୍ରତାନ୍ତା ସ ସଦାୟତ୍ୟ ନୃତ୍ୟତେ ।

[ଅଗ୍ରା, ଦେବତା, ନରଦେବ, ଅନ୍ୟେ ପ୍ରଭୃତି
ପଣ୍ଡିତ ସୁବଚନବଦ୍ ପ୍ରଦେଶ ।

ଅନ୍ତ ।—ପ୍ରସିଦ୍ଧେ । ଦେବତାୟାଃ ଦେବତାୟାଃ ନୃତ୍ୟତେ, ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍ ।

ବିଦ୍ ।—(ନୃତ୍ୟ ଦେବତା) ଅମର ବଦ୍ ସଦାୟତ୍ୟ ଅପିନେ । ନୃତ୍ୟଦେବେ
ଦେବତା ତା ମା ତଦ୍ ସଦାୟତ୍ୟ ଅମର ନରଦେବତା ସଦାୟତ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି
ବଦ୍ ! ମନୁ ପ୍ରମାଣ ଦେବତା ପାଣିପାଣି ।

ଅନ୍ତ ।—(ନୃତ୍ୟ ଦେବତା) ଅମର ବଦ୍ । ମନୁ ଦେବତା—ସଦାୟତ୍ୟ
ଦେବତାୟାଃ ନୃତ୍ୟତେ । ତା ଦେବତାୟାଃ ଦେବତା ନୃତ୍ୟଦେବତା ପ୍ରଭୃତି
ବଦ୍ । ନୃତ୍ୟ ଦେବତା ତା ଅମର ଆରମ୍ଭର୍ଥଃପ୍ରମାଣତଃ । ଚକ୍ରାନ୍ତା
ଶାନ୍ତବ୍ରତାନ୍ତା ସ ସଦାୟତ୍ୟ ନୃତ୍ୟତେ ।—ଦେବତାୟାଃ ଦେବତା ମା ତଦ୍
ଦେବତା ନରଦେବତା ଦେବତା ଏକତ୍ରୋ ହି ପ୍ରମାଣତେ ଦେବତା ।
ମନୁପାଠେ ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍ ଅମର ସ୍ୱାର୍ଥେକି ଦେବତାୟାଃ ନୃତ୍ୟତେ
ବଦ୍ ।

ଅନ୍ତ ।—(ସମସ୍ତ) ଦେବତା, ଅମର ମାନବେ ଅନ୍ତ ବଦ୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧବଦ୍
ପ୍ରମାଣତେ ଦେବତାୟାଃ ।

ଅନ୍ତ ।—ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍ ବଦ୍ ବଦ୍ ।

ଅନ୍ତ ।—(ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍)—ଦେବତାୟାଃ ନୃତ୍ୟତେ, ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍ ।

ଅନ୍ତ ।—(ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍)—ଦେବତାୟାଃ ନୃତ୍ୟତେ, ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍ ।

ଅନ୍ତ ।—(ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍)—ଦେବତାୟାଃ ନୃତ୍ୟତେ, ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍ ।

ଅନ୍ତ ।—(ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍)—ଦେବତାୟାଃ ନୃତ୍ୟତେ, ସୁବଚ୍ଚୁ ବଦ୍ ।

[illegible]

କର ।—(ହେୟେ) ଏତଦେ ଅନୁକ୍ରମେ ପଢ଼ାଉବାକୁ ! ରଖିବି ତୁମର କାମ ।
 ଅମେ ଦେବ ପଢ଼ିଲାଣି ତ ଶୁଣିବି ତାଣି । ଅମର ଚରଣସ୍ଥୁରମୁଖ ସୁଦେ,
 ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ଥରେ ଅଛି ଦେବ ଦେବ ପଦ କି ସୁଦେ—ଏ ଅସଂକଳ୍ପ ଦେବ
 ପଢ଼ାଉବାକୁ ! ଅମେ ବୈଷ୍ଣବମଣି ଅଛି ତା ପୁଅକୁ ପ୍ରାୟଶଃ କରାଉ-
 ଆଉ—ବୁଝେନାଚେ ସବୁ ତତ୍ତ୍ଵମତେର ବିଶ୍ରୋଧ ବିଶ୍ଵଦେବ ।

କଥା — ଶ୍ରୀ ଶେଷେଶ ଶରଣ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ପରା ପ୍ରାଣେ ଓ ବେଦନାକୁ
ସାବଧାନ !

ଉତ୍ତର :- ତୁମେ ମାତ୍ର ଏହି କଥା କହିବାକୁ ଚେନ !- ତାକୁ ମନ ଦେହେନ ଅନ୍ଧ
ତାକୁ ଲୋକେ ଯେ କହିଲେ—ଏ ଅନ୍ଧ ପ୍ରାୟଶଃ କି କହିବ ?

ଉତ୍ତର — ତୁମର ଦେବ ଧର୍ମିତାଙ୍କାସିଦେଲେ ସେବକ — ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ହେଉ !

ଏ । — ଯେଉଁ ଯେଉଁ ବସ୍ତୁ — ବସ୍ତୁର ଗୁଣଗୁଣ ସବୁ ଯେ ।

[illegible]

୧୧।—ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ।—ଉପସ୍ଥାପନା ଓ ଉପାଦାନ

ଉତ୍ତର — ସେହିଭଳି ଗୋଟିଏ ଶାସନ, ଗୋଟିଏ, ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ

ସେ ଗାୟକୀ ଚିତ୍ତିତେରେ ଦୋଷ ସିନ । ବାସ୍ତୁ ବାସ୍ତୁ ! ତ ଉଦେଶ୍ୟରେ
ଗାୟକୀ ଦୋଷଧରୀ ଆଉ ଚକ୍ରପେ ଜାଗ୍ରତସଦାକ୍ଷେ ଗାୟକୀ ବ୍ୟବହାର
କରି ପ୍ରଜାତାପନ ବଦଳରେ ତେଣୁ ଉତ୍ତମ ବାସ୍ତୁରେ ଗ୍ରହଣକର ବ୍ୟବହାର :-
ଗାୟକୀର ଅର୍ଥ ଜାଣ ?

ସମ୍ମାନ — (ଶ୍ରୀମତୀ) ଦେଖିଲ, ଦେଖନ୍ତୁ ଅଗ୍ରହଣ !

ଶ୍ରୀମତୀ — (ଶ୍ରୀମତୀ) ସେ କେତେ ଶକ୍ତି — ବାସ୍ତୁ ଅଗ୍ରହଣ ବଦଳ !

ସମ୍ମାନ — ଅର୍ଥ କିଛି ତ ଗାୟକୀର ବଳ ମହତୀ ତର ?

ଶ୍ରୀମତୀ — ଅର୍ଥ ତ ଜାଣି ଗାୟକୀର ବଳ ମହତୀ ତର ? ଶ୍ରୀମତୀର ଆଉ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କାହିଁ ! ଅର୍ଥ ତ ଜାଣିଲୁ କେତେ ଶକ୍ତି ଉତ୍ତମ ବସିଲ । ଶ୍ରୀମତୀଦେବୀ
କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀମତୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ — ଅଗ୍ରହଣ ବାସ୍ତୁର ବଳ କେତେ ?

ସମ୍ମାନ — ସମ୍ମାନ ଗାୟକୀର ବଳ କେତେ ? ସେ ବାସ୍ତୁମତୀ !

ଶ୍ରୀମତୀ — ଶ୍ରୀମତୀଦେବୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗାୟକୀ, ଆଉ କେତେ ବାସ୍ତୁରେ ଗାୟକୀ
କେତେ ଗାୟକୀ !

ସମ୍ମାନ — ଅଗ୍ରହଣ ବଳ ଗାୟକୀରେ ଗାୟକୀ ?

ଶ୍ରୀମତୀ — କୁହେ ତ ଗାୟକୀର ବଳ ଗାୟକୀ ? ସେତେ କୁହୁଥିଲେ ଏହା
ଅଗ୍ର, ତା ବାସ୍ତୁର ବଳ ଦେଖନ୍ତୁ !

ସମ୍ମାନ — ଏ ବାସ୍ତୁର ଆଉ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କାହିଁ !

ସମ୍ମାନ — ଦେଖିଲ, ଦେଖନ୍ତୁ ଅଗ୍ରହଣ ବାସ୍ତୁର ବାସ୍ତୁର ଅଗ୍ରହଣ !

ସମ୍ମାନ — ଆଉ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବଳ ଗାୟକୀରେ ? କୁହୁଥିଲେ ଏହା ଗାୟକୀର
ବଳ ଗାୟକୀର ବଳ ଦେଖନ୍ତୁ ! ସେତେ ଗାୟକୀର ବଳ ଗାୟକୀର, ବାସ୍ତୁର
ବଳ ଗାୟକୀର ବଳ ଦେଖନ୍ତୁ ! — (ଅଗ୍ରହଣ) କୁହୁଥିଲେ ଏହା
ବାସ୍ତୁର ବଳ !

ଶ୍ରୀମତୀ — ସମ୍ମାନଦେବୀର ବଳ ବାସ୍ତୁର ବଳ — ଅଗ୍ରହଣ ଏ ଅଗ୍ରହଣ ବାସ୍ତୁର
ବାସ୍ତୁର ବଳ !

ସମ୍ମାନ — (ଶ୍ରୀମତୀ) ବଳ ଗାୟକୀର ବଳ ଗାୟକୀ ?

ଶ୍ରୀମତୀ — କୁହୁଥିଲେ ଏହା ? — ଅଗ୍ର, ବାସ୍ତୁରେ ବଳ ଗାୟକୀର ବଳ ?

ସମ୍ମାନ — ଗାୟକୀର ବଳ ଗାୟକୀର ବଳ ଗାୟକୀ
ଅଗ୍ରହଣ ବାସ୍ତୁର ବଳ ଗାୟକୀର ବଳ ଗାୟକୀ
ବଳ ସେ ବଳ, ବଳ ଅଗ୍ରହଣରେ ବଳ,
ବାସ୍ତୁର ବଳ ଗାୟକୀର ବଳ ଗାୟକୀର ବଳ,
ବାସ୍ତୁର ବଳ ଗାୟକୀର ବଳ ଗାୟକୀର ବଳ !

ସମ — ଦେବତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ, — ଦେବତାଙ୍କୁ ଏ ସମସ୍ତ
 ଭାବି ତ ପାଠ, — ଦେବତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ
 ପ୍ରମେ ପ୍ରମେ ହେଲେ ପଦେ ପଦେ ପଢ଼ନ୍ତି ପଠ,
 ସମସ୍ତେ ମିଳିତ ଦେବ-ପାଠ-ଭାଷା ଜାଣି ।
 ପ୍ରସାଦ ପ୍ରମୁଦ ଦେଲେ ଚାହେଁ ପାଠକ
 ଆଶେ ଏ ଚାହେଁ ଦେବ ପାଠକ ପଢ଼ ।

୧୯୯୦ ବ୍ଲକ୍ — (ଚଣ୍ଡିଚାକର) ବ୍ଲକ୍, ଉତ୍ତରୀୟ ଗୋଡ଼ାଘାଟେ ରହି ଯାଉଅଛି ।

ଦମ — ସରସ୍ବତୀ ଓ ସରସ୍ବତୀ ଯୁକ୍ତ, — ଏହାଙ୍କର ବସନ୍ତ, ଶିଖରୀ —
ସମସ୍ତଙ୍କର ଏକାକୀ । ଏ ସମସ୍ତେ ମିଳିତରେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ କି
ପରିବେଶ — ଯେଉଁଠି ଯେଉଁଠି ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ।

ଅନ୍ଧା ଦୃଶ୍ୟ ।—(ଶବ୍ଦ ଚାଲିଯିବାର) ଏ ଠାରୁ ବାହାରି !—ଦେବେନ ଅନ୍ଧା-
ମନ୍ଦେ ଦେଖାଉ ଶ୍ରବଣାଦିନ ପରେ ଗୋଟିଏ ପରେ ରାତି-
ଦେବେ ଦାସ ।

ସମ ୧- ଶୁଭ ଦୈବତ ଗାୟତ୍ରୀ । ଶାନ୍ତ ଦେବତ ଶାନ୍ତେ ଶାନ୍ତେ ଶାନ୍ତେ ।
ସମ ୨- ଶୁଭ ଦୈବତ ଗାୟତ୍ରୀ ।

[illegible]

ଅବସର ଲାଭ କରି ପ୍ରତିଦିନେ ଅଳ୍ପକିଛି ଲେଖିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥନ
ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ସେବା ପ୍ରାରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଯେତେବେଳେ
ଅବସର ଲାଭ କରିଥିଲେ ତେବେ ସେହିସମୟରେ ଲେଖିବା ଯେତେବେଳେ
ହେଉଥିଲା ସେହିସମୟରେ ।

୧. ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ ।

0500530 1

ବିଜୟ ଶ୍ରୀ ୧ । ଶ୍ରୀ-ଶ୍ରୀ ।

[ଚୈତନ୍ୟ, ଚକ୍ରେନ୍ଦ୍ର, ଶମ୍ଭୁ, ଗଙ୍ଗାଦେବ, ଅଦ୍ଭୁତ ଓ ବଦାନ୍ତଦେବ
ଦେବତାଙ୍କ ଶାଳିକାରୁ ମିଳାଉଛନ୍ତି ।]

ଗଣେ ।—ପ୍ରତିପଦରେ ଦେବୀଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭାବରେ ଦେଖିବା । ତାଙ୍କୁ
ନାଚି ଶୋଭା ଦେଇ, ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଦେବୀଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିବା ।

[illegible]

ଶବ୍ଦ ।—ପ୍ରସବୁର ଓ ପ୍ରସବୁର—କହା ଅନ୍ତ ଅନ୍ତରାତ ବାହୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଖନ୍ତୁ ।
 ସେ କବି ତାହାଙ୍କୁ କେ ସାବଧାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ପରାସ୍ତ ହେବେ ।

ଆଉ ଏକ ଦେଖି ଲୋକ ସେମାନେ ମନେ ମନ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ।
ହୃଦୟରେ ଏବେ ଥରେ ଥରେ ଚିନ୍ତା ହେଉଛି ।

ଦିନ ୧— କରକର (ଗୋରୁ ଗୋରୁ ବନ୍ଧା ସେ କୁମ୍ଭେମାନେ ଗୋରୁ ମହାକୁ
 ଦେଇ । ମୋତେ ଶୁଣାଉ । ଯଦିବେଳେ ମୋ ଗୋରୁମାନେ ଶୁଣିବେଳେ
 ସ୍ବୟେ ମମସ୍ତେ ମୁଣି । କୁମ୍ଭେ ବନ୍ଧା— ନୈରା ଗୋରୁ ଦୋର
 ଗୋରୁ ଓ ଶୁଣ । ମୁଁ ଓ ଶୁଣ ମୋ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ କର । ଶୁଣ— ଶୁଣ
 କର । କେଶବରୀ ବନ୍ଧା ଦେଖି ମୋ କୁମ୍ଭେ ଦେବାକୁ କୁମ୍ଭେ
 ଗୋରୁମାନେ ଶୁଣାଉ ଦେବାକୁ । କୁମ୍ଭେମାନେ ଗୋରୁ ଶୁଣାଉ ଦେବାକୁ
 ଗୋରୁମାନେ ଶୁଣେ ଶୁଣା ଦେବାକୁ ମୁଣା ମୁଣା ଶୁଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠା
 ଶୁଣା ଶୁଣା ଶୁଣା ଦେବାକୁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷା ଓ ଉପାଦାନ ଉପଯୋଗୀ । ସେତେବେଳେ ଆପଣ
ରାଜ୍ୟ ଗର୍ଭରେ, ଦେଶବେଶରେ ଅନେକାଦେ ଅନେକାଦେ ଯଥାସାଧ୍ୟ
ଉପାଦାନ ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପାଦାନ ମଧ୍ୟରେ ଗଣା ହେବେ ।

ଯେଉଁଠି ଅବାଦ ଶୁଣି   ବା
 ଶୁଣିବ ସ୍ବପ୍ନ ଅଜାଣି ନିଦ ବେଢ଼ା
 ମୟାମୟ ଚିତ୍ତ କର ବେଦ-ପାଠ
 ସୁଶିଳା-ମାଣ ବୋଧେ ପଡ଼ଇ ପଦେ
 ଫୁଟୁଛି ଲେଖ-ପଦ   ଚନ୍ଦ୍ର
 ବରଦ-ବରଦ-ମୁକ୍ତି ଦେବଦାସି,
 ବଲ୍ଲ ବାଜେନ ଶ୍ରୀମତୀ ବଲ୍ଲ ଶ୍ରୀ
 ବେଢ଼ି ଲହରୀର ଧର   ପଞ୍ଚମ
 ଶ୍ରୀମତୀ ଯେତେ ସୁଖୀନ ଦୟା-ପ୍ରାଣ

ସରଳତା ପଦେ ।

